

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Sankt-Peterburqda MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi görüşü

Dekabrın 28-də Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi görüşü keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev görüşdə iştirak edib.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi qarşılayıb.

MDB dövlət başçıları birgə foto çəkdirilib.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin görüşdə çıxış edib.

Sonra koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdən sonra MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi naharı olub.

Prezident İlham Əliyevin Sankt-Peterburq şəhərinə səfəri dekabrın 28-də başa çatıb.

“Ekspo Dubay” sərgisində Azərbaycan ritmləri və rəqsləri

Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə dekabrın 27-də “Ekspo Dubay 2020” dünya sərgisinin Dubay Millenium amfiteatrında “Azərbaycan ritmləri və rəqsləri” adlı möhtəşəm konsert proqramı təqdim olunub.

Konsertdə “Nətiq” ritm qrupu, Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansambli, Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansambli, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının rəqs qrupu və Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin “Mirvari” rəqs qrupu rəngarəng proqramla çıxış ediblər. “Qavaldaş”, “Qarabağ”, “Mirzəyi”, “Nəlbəki”, “Sarı gəlin” və s. kompozisiyalar tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanıb.

Musiqi və rəqslərimizin ecazkar çəlgisi ilə bərabər səhnədəki monitorada Azərbaycanın tarixi, coğrafiyası, milli xalqlarımız, şəkəbək sənəti, Şuşa və Cıdır düzünün görüntüləri də izləyicilərin böyük marağına səbəb olub.

Anşlaqla keçən konsertin sonunda UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil olan milli rəqsimiz – “Yallı” sədaləri altında bütün auditoriya rəqs edib və konsert tamaşaçıların “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı ilə yekunlaşıb.

Tədbirdə ölkəmizi mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədliyəvanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

davamı səh. 2-də

Nizamının irsi ilə ölkəmizi də tanıdırıq

səh. 3

Mədəniyyət Nazirliyi 2021-ci ilə yekun vurdu

“Fəxr edirik ki, ölkəmizin inkişaf prosesindən kənar qalmadıq və öz töhfələrimizi verdik”

Dekabrın 28-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Mədəniyyət Nazirliyinin birillik fəaliyyətinə həsr olunan mətbuat konfransı keçirildi. “Mədəniyyət Nazirliyi: 2021-ci il üzrə hədəflər və nəticələr” mövzusunda tədbiri nazirliyin Media və kommunikasiya şöbəsinin müdiri Məryəm Qafarzadə açaraq KİV nümayəndələrini salamladı. İl ərzində nazirlik tərəfindən həyata keçirilən layihələrin işıqlandırılmasında göstərilən dəstəyə və əməkdaşlığa görə media nümayəndələrinə təşəkkürünü bildirdi: “Nazirliyin məqsədlərindən biri də mədəniyyət sahəsindəki yenilikləri operativ şəkildə ictimaiyyətə çatdırmaqdır. Bu yolda körpü yaratdığımız üçün hər birinizə minnətdarıq”.

Daha sonra mədəniyyət naziri Anar Kərimov səhnəyə dəvət edildi. Nazir mətbuat konfransına qatılan KİV nümayəndələri və mədəniyyət və incəsənət xadimlərini salamlayaraq qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə təbrik etdi.

Nazir diqqətə çatdırdı ki, 2021-ci il ölkəmiz üçün Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində Qələbənin birinci ildönümü və Qarabağa böyük qayıdışın ilk addımları kimi yadda qaldı: “Mədəniyyət Nazirliyi olaraq fəxr edirik ki, bu prosesdən kənar qalmadıq və öz töhfələrimizi verdik”.

2021-ci ilin əvvəlində nazirlik tərəfindən 9 hədəf üzrə fəaliyyət planının bəyan edildiyini bildiren Anar Kərimov dedi: “Hədəfimiz bu bəndləri sözdə deyil, əməldə icra etmək idi. Bu gün artıq nəticələri elan etmək vaxtıdır. Mədəniyyət Nazirliyi xalqımızın yaratdığı zəngin mədəniyyəti və maddi-mənəvi irsi qorumaq, inkişaf etdirmək, məzmununu zənginləşdirmək və gələcək nəsillərə layi-

qinçə çatdırmaq, eləcə də dünya miqyasında onu təbliğ etmək, habelə bu sahədə dövlət siyasətini səmərəli şəkildə həyata keçirmək istiqamətində fəaliyyət göstərib”.

İdarəetmə sistemində islahatlar

Mədəniyyət sahəsində və idarəetmə sistemində islahatların aparılması hədəfi ilə bağlı 2030-cu ilədək “Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət strategiyası”nın hazırlanması ilə bağlı işlərin görüldüyünü diqqətə çatdıran nazir qeyd etdi ki, bu sahədə 5 istiqamət üzrə (mədəni irsin qorunması, insan kapitalının inkişafı, yaradıcı sənayeyə dəstək, Azərbaycan mədəniyyətinin beynəlxalq səviyyədə təşviqi, mədəniyyətin Qarabağa, Qarabağın mədəniyyətə qayıdışı) prioritetlər elan edilib. Həmçinin hüquqi bazanın yenidən qurulması da nəzərdən keçirilir. Bu hədəf üzrə Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə 5 yeni regional idarə yaradılıb.

Bildirildi ki, mədəniyyət və yaradıcılığın inkişafı məzmununun zənginləşdirilməsi hədəfi üzrə Azərbaycan Film Komissiyasının yaradılması, “Azərbaycanfilm” Kinostudiyasında aparılan islahatlar, 12-ci Beynəlxalq Qısametrajlı Filmlər Festivalı, IV “Animafilm” Beynəlxalq Animasiya Festivalı, “Böyük qayıdış” qısametrajlı bədii, sənədli və animasiya film layihələri müsabiqəsi və digər layihələri qeyd etmək olar. Məhz bu hədəf üzrə il ərzində 40-dək bədii, sənədli və animasiya filmi çəkilib. Filmlərimiz beynəlxalq festivallarda iştirak edərək mükafatlara layiq görüldü.

29 ildən sonra azad Şuşada “Xarıbülbül” musiqi festivalı, XVI Beynəlxalq Bakı Caz Festivalı, Qəbələ Musiqi Festivalı, Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı, Vətən müharibəsində Qələbəyə həsr olunmuş bəstəkarlıq müsabiqəsi və digər layihələr ilin musiqi mənzərəsinin zənginliyindən xəbər verir.

davamı səh. 2-də

Qələbə ruhlu notların hakim olduğu il

Baş a çatan il Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində rəngarəng tədbirlər və maraqlı layihələrlə yaddaşlara yazıldı. Pandemiyanın qaçılmaz məhdudiyətləri şəraitində də olsa, konsert salonları tamaşaçıların üzünə açıldı, festivallar, konsert proqramları sənətsevərlərin görüşünə gəldi...

Mayın 12-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşa illərin həsrət dolu ayrılığından sonra “Xarıbülbül” musiqi festivalına ev sahibliyi etdi. Festival Prezident İlham Əliyevin çıxışı ilə başladı. Dövlət başçısı uzun fasilədən sonra Cıdır düzündə – hər birimiz üçün müqəddəs olan Şuşada “Xarıbülbül” festivalının keçirilməsi münasibətilə Azer-

baycan xalqını ürəkdan təbrik etdi.

Heydər Əliyev Fondunun təşkil etdiyi, zəngin repertuar əsasında qurulmuş festivalda Azərbaycanca yaşayan müxtəlif xalqların musiqi kollektivləri çıxış etdilər, xalq və klassik musiqi nümunələrindən ibarət proqram təqdim olundu.

davamı səh. 5-də

İlin teatr fragmentləri və yaddaşlara yazılan yubiley

Yaşanan ilin başa çatması hər bir fəaliyyət sahəsi üçün həm də hesabat məqamıdır. İl ərzində teatr sahəsində baş verənlərə qısa nəzər yetirəcəyik. Əslində, söhbət teatrdan gedirsə, buna bütövlükdə il də demək olmaz. Çünki teatrlarda fəaliyyət pandemiya ilə bağlı karantin şəraitində müvafiq yumşaldılma qərarından sonra – oktyabrın 1-dən başladı.

Təbii ki, bu müddət ərzində irimiqyaslı festivallar, yaddaqaalan premyeralar olmadı. İl ərzində yadda qalanlar sırasında Zəfər Gününə, ikinci Qarabağ müharibəsindəki şanlı Qələbəmizin ildönümünə həsr olunmuş iki ölkə daxili teatr festivalını qeyd edə bilərik.

Mədəniyyət Nazirliyi və Teatro.az portalı Vətən müharibəsində Zəfərimizi səhnə əsərlərində yaşatmaq, eləcə də teatr sənətlərini yeni yaradıcı təşəbbüslərə

təşviq etmək məqsədilə “4.4” Qısa Tamaşalar Festivalı keçirdi.

Mədəniyyət Nazirliyi və Teatr Xadimləri İttifaqının təşkilatçılığı ilə Qələbəmizin ildönümünə həsr olunmuş “Qalib olan Azərbaycan” adlı tamaşalar festivalı da baş tutdu. Bundan başqa, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, ATXI-nin təşəbbüsü və iştirakı ilə bir qrup teatr təmsilçisi postsövet ölkələri gənclərinin teatr forumunda iştirak etdilər.

“Nizami Gəncəvi İli” ilə bağlı ölkə teatrları bir sıra yaradıcılıq təşəbbüslərini realizə etməyə çalışdılar. Nazirliyin dəstəyi ilə Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında “İskəndərə yeni nəmə” adlı tamaşanın premyerası reallaşdı.

Tanınmış teatr xadimlərinin yubiley və xatirə gecələri də ilin mədəniyyət mənzərəsində yer aldı.

davamı səh. 4-də

2021-ci ildə kino yaddaşına yazılanlar

Pandemiyanın yaratdığı müəyyən məhdudiyətləri nəzərə alsaq, 2021-ci ilin kinomuz üçün məhsuldar keçdiyini deyə bilərik. C.Cəbbarlı adına “Azərbaycanfilm” Kinostudiyası, “Salnaməfilm” studiyası və Bakı Media Mərkəzi yeni ekran əsərləri ilə kinosevərləri sevindirtilər. Bir sıra özəl studiyalar da prosesə öz töhfələrini verdilər.

“Azer-

baycanfilm”

il ərzində

3 tammetr-

rajlı və 1

qısametrajlı

bədii film, 1

bədii tele-

viziya filmi

(5 hissəli),

bir serial,

9 sənədli film

istehsal edib,

o cümlədən 2 radio

və televiziya

layihəsi həyata

keçirib.

İl ərzində Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə Elçin Musaoğlu-

nun “Məryəm”, (“Sinema Evi” şirkəti ilə birgə), Xalq artisti Vaqif

Mustafayev 44 günlük Vətən müharibəsinə həsr olunmuş “Hə-

yat, deyəsən, gözəldir” (“Fəryad II”), Asif Rüstəmovun “Mərmər

soyuğu” (“İctimai TV”, Bakı Media Mərkəzi və “Arizona Produc-

tions” ilə birgə) tammetr-

rajlı bədii filmlərinin istehsalı başa

çatdırılıb. Hər üç ekran əsəri növbəti il tamaşaçılara təqdim ediləcək.

davamı səh. 5-də

“Qarabağ ilmələri” sənədli filmi təqdim olundu

səh. 2

“Kreativ Azərbaycan Könüllüləri” Hərəkatının təqdimatı keçirilib

səh. 5

Tokioda caz konsertində Azərbaycan musiqisi

səh. 8

“Qarabağ İlmələrində” sənədli filminin təqdimatı

Dekabrın 28-də Nizami Kino Mərkəzində “Qarabağ İlmələrində” sənədli filminin təqdimat mərasimi keçirildi.

Mərasimdə Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vasif Eyvazadə, “Azərxaçça” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (ASC) İdarə Heyətinin sədri Emin Məmmədov, mədəniyyət, incəsənət xadimləri və digər qonaqlar iştirak etdilər.

Filmin nümayişindən öncə çıxış edən Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev qeyd etdi ki, ölkəmizin 44 günlük Vətən müharibəsindəki Qələbəsini simvolizə edən və xalqımızın həmrəyliyini nümayiş etdirən sənədli film “Qarabağ İlmələrində” adlı sosial layihə çərçivəsində hazırlanıb. İctimai birliyin təşəbbüsü, Mədəniyyət Nazirliyi, “Azərxaçça” ASC və “Təmiz Şəhər” ASC-nin dəstəyi ilə keçirilən sosial layihədə bir xalqanı 44 gün ərzində minlərlə insan toxuyub. Sonuncu İlmələri Zəfər Günü ərəfəsində işğaldan azad olunan Şuşa şəhərində vurulan xalqın toxunma prosesi əvvəldən axıra qədər filmdə əks olunur.

Daha sonra “Qarabağ İlmələrində” sənədli filmi nümayiş olundu.

Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vasif Eyvazadə çıxışında bildirdi ki, xüsusi avtomobilə dəşən xalqçaya şəhid ailələri, müharibə iştirakçıları və bölgələrimizdə yaşayan vətəndaşlar İlmə ataraq müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və onun rəhbərlik etdiyi şanlı Ordumuz tərəfindən 44 günün sonunda düşmən üzərində qazanılan Qələbənin yaşadığı hissləri dilə gətiriblər.

“Azərxaçça” ASC İdarə Heyətinin sədri Emin Məmmədov söylədi ki, layihəyə “Azərxaçça”nın 12 emalatxanası və 16 toxucusu cəlb olub: “Bu layihə ilə xalqımızı yenidən mədəni irsimiz, tariximizlə birləşdirməyə nail olduq”.

Daha sonra çıxış edən filmin ssenari müəllifi (həm də “Qarabağ İlmələrində” layihəsinin ideya müəllifi) Orxan Cəbraili layihənin həyata keçirilməsində əməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirdi.

Sonda şəhidlər – Milli Qəhrəman, general-mayor Polad Həşimov, polkovnik-leytenant Raquv Orucov və əsgər Denis Əliyevin (Pronin) ailə üzvlərinin iştirakı ilə 44 gün ərzində toxunan Qarabağ qrupuna aid “Çələbi” xalçasının hanadan kəsimi keçirildi.

Qeyd edək ki, “Qarabağ İlmələrində” filminin ssenari müəllifi Orxan Cəbraili, quruluşçu rejissoru Emil Babayev, rejissoru Bəhruz Qədirov, quruluşçu operatoru isə Böyükəğa Nağıyevdir. Ekran işi Vətən müharibəsində hər bir azərbaycanlının zəhmətini, birlik və bərabərliyini nümayiş etdirmək baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Nurəddin

Baş redaktordan**Bayram bayrama qovuşanda...**

Şanlı Zəfərin şöəsi və Nizami dühası ilə aydınlanan, əsərətdən qurtulan yurd yerlərimizin dirçəlişinə təməl olan, milli ruhumuzun yüksəlişi ilə tarixə yazılan 2021-ci il başa vururuq. Qarşıdan gələn ilin xalqımız və dövlətimiz üçün daha parlaq, firavan, uğurlu olacağına inanırıq. Çünki illərlə bizi müşayiət etmiş kəsirli, natamam halımızı ötən il tarixə gömdük...

2021-ci il Azərbaycanın müstəqillik tarixində sərhədləri bütöv dövlət kimi yaşadığı ilk il oldu. Ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə milli ruhumuz da tam halına qovuşdu və bu il 44 günlük Vətən müharibəsinin qalibiyyət havasında keçirdik. Amma o 44 günün Zəfəri o qədər parlaqdır ki, şöələri bundan sonra hələ neçə illəri aydınladacaq, ölkəmizin gələcəyinə, tərəqqisinə işıq salacaq...

Tam otuz il əvvəl, 1991-ci ildə təqvimimizə bir gün daxil oldu: Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü. 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin Heydər Əliyevin sədrliyi keçən iclasında 31 dekabrın “Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramı” kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edildi. Ali Məclis müvafiq qanunvericilik aktının qəbul olunması üçün ölkə parlamentinə – Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinə müraciət ünvanlandı. 1991-ci il dekabrın 25-də parlament Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü haqqında qanun qəbul etdi. Bu gün sayəsində il sonu bayramımız ikiqat oldu. Lakin bayram bayrama qovuşsa da, onları nə xalq, nə də fərd olaraq ürekdolusu, tam bir könül xoşluğu ilə yaşayara bilirdik. Çünki hər il başa vuran da, dost-tanışı qoşa bayramlar münasibətilə təbrik edəndə yağı tapdağındakı yurd yerlərini yada salıb köks ötürür, “kaş gələn il...” deyər qarşıdan gələn ilin düşərli olmasını diləyirdik...

Artıq ikinci ildir xalqımız, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımız il sonunu keçəndən ikiqat bayram kimi qeyd edir. İndi sözlün hər anlamında bayram bayrama qovuşur. Tarixi Zəfərin xalqımızda bəxş etdiyi sonsuz qüruru müxtəlif ölkələrdəki həmvətənlərimiz də doya-doya yaşayırlar; qalib xalqın təmsilçisi olaraq – alınacaq, bəyşuca. Həmrəylik Günü'nün təqvimimizə daxil olmasında təşəbbüs və imzası olan ulu öndərin tarixi kəlamı – “Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!” sözləri də indi bir deyil, üç nida ilə bəyan ediləcək qədər dərin anlam kəsb edir.

Hər şey axır, hər şey dəyişir... Antik dövr mütəfəkkirlərindən birinə aid edilən bu sözləri, əslində, hər kəs deyə bilər. Çünki bu həyatda dəyişiklik labüddür, ən azından günlərin, ayların, illərin bir-birini əvəzləməsi ilə. Tarix boyu yenilənmə, dəyişiklik öncəlik olaraq mədəniyyətlə təzahür edib. Qədimdən bu yana bir xalqın, məmləkətin, hətta böyük imperiyaların inkişaf səviyyəsi mədəniyyətdə, incəsənətdə, ədəbiyyatda, elmdə intibahlı öçülüb. Əsrlərdən bizə qalan ən zəngin dəyər elə mədəni irsdir. Bir yapon məsəlində deyildiyi kimi, dünyada hər şey unudulandan sonra qalan nə varsa, mədəniyyətdir.

Min illərdən üzü bəri uzun yol gələn Azərbaycan mədəniyyətinin tarixinin xüsusilə XX əsrdən bu yana olan hissəsi həm də mətbuat səhifələrində yaşayır. Bu sırada bu il otuz ilini tamamlayan “Mədəniyyət” qəzetinin də öz payı var.

2021-ci ildə ölkəmizin mədəni heyəti, dünyanın bir çox yerlərində Azərbaycan mədəniyyəti adına gerçəkləşən tədbirlər, Nizami Gəncəvinin 880 illiyindən Aşıq Ələsgərin 200 illiyinədək bir çox yubileylər, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda başlanan quruculuq, xalqımıza Qələbə ruhu yaşadan Vətən övladlarının xatirəsinin yaşadılması üçün reallaşan layihələr qəzetimizin səhifələrində geniş əksini tapdı. Qəzetimiz “Nizami Gəncəvi ili”nə töhfə olan xüsusi buraxılışı ilə də oxucuların gözüünə gəldi...

2022-ci ildə ölkəmizi yeni yüksəliş və tərəqqi dövrü gözləyir. Bu yeni tarixin yazılacağı mətbu salnamədə “Mədəniyyət” imzası ilə oxucuların gözüünə gəlmək diləyi ilə hər kəsi qoşa bayramlar münasibətilə təbrik edirik...

əvvəlki səh. 1-də

Pandemiya şərtləri daxilində 2021-ci ildə teatr sahəsində də müəyyən uğurlar oldu. “4.4” Qısa Tamaşalar Festivalı, “Qalib olan Azərbaycan” tamaşalar festivalı, habelə Mədəniyyət Nazirliyinin teatr təhsili sahəsində islahatların aparılması, kadr potensialının yüksəldilməsi məqsədilə “Gənc teatr prodüserləri üçün laboratoriya” layihəsi üzrə Rusiya Dövlət Teatr Sənəti İnstitutu (QİTİS) ilə birgə təşkil etdiyi prodüserlər üçün laboratoriya bu sahənin inkişafı məqsədində daşırıdı.

Bakıda keçirilən VII Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi kitab və nəşriyyat sahəsində bu ilin ən əlamətdar hadisəsi oldu. Builki sərgi “Nizami Gəncəvi ili”nə həsr olunmuşdu. Sərgi çərçivəsində maraqlı təqdimatlar, tanınmış yazarlarla görüşlər təşkil olundu. İl ərzində həmçinin Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə işğaldan azad olmuş ərazilərdə yaradılacaq kitabxanalar üçün “Qarabağa kitabla gedək” layihəsi üzrə kitab toplama kampaniyası davam etdirilib.

Nazir yeni mədəni dəyərlərin yaradılması, yaradıcı sənayelərin inkişafı hədəfi üzrə Azərbaycan Dizaynerlər Assosiasiyası, Azərbaycan Çağdaş İncəsənət İnstitutu və Azərbaycan Yaradıcı Sənayelər Federasiyasının yaradılmasını da 2021-ci ilin uğurları kimi səciyələndirdi. Anar Kerimov Lənkəran şəhərinin gastronomiya tematikası üzrə UNESCO-nun Yaradıcı Şəhərlər Şəbəkəsinə daxil edilməsinə də ilin uğurlarından olduğunu dedi. UNESCO ilə əməkdaşlıqda yeni pilot layihələr hazırlandığını bildiren nazir təşkilatla əlaqələrin inkişafında Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın xidmətlərini xüsusilə vurğuladı. Bildirdi ki, gələn il UNESCO-nun Bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsi üzrə Reprəzentativ Siyahısına salınması ilə bağlı “İpəkçilik və toxuculuq üçün ənənəvi ipək istehsalı”, “Sədaqət sənəti”, “Pəhləvan – ənənəvi zorxana oyunları və idman növləri”, “Molla Nəsrəddin şifahi xalq ədəbiyyatı”, “Çay mədəniyyəti” və “Balaban sənətkarlığı və ifaçılıq sənətləri” nominasiya faylları üzrə müraciət ediləcək. Həmçinin 2022-ci ildə Fikrət Əmirovun 100, 2023-cü ildə Hacı Zeynalabdin Tağıyevin 200 illik yubileyləri UNESCO-da qeyd ediləcək.

Mədəniyyətin Qarabağa qaytarılması

Anar Kerimov il ərzində mədəniyyətin Qarabağa qaytarılması, işğaldan azad edilmiş ərazilərin mədəni irsinin və infrastrukturunun bərpası istiqamətində dövlətimiz tərəfindən ardıcıl işlərin həyata keçirildiyini bildirdi. Qeyd etdi ki, işğaldan azad olunmuş Şuşa, Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Xocavənd, Qubadlı, Laçın və Kəlbəcər rayonları ərazisində Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ilkin monitorinqlər aparılıb. Dövlət qeydiyyatında olan 403 tarixi mədəniyyət abidəsinə baxış keçirilib. Eləcə də 162 dövlət qeydiyyatında olmayan tarixi, memarlıq, arxeoloji mənşəli obyektin monitorinqi aparılıb. Şuşada yerləşən 45 abidənin üzərinə məlumat lövhəsi quraşdırılıb, həmçinin abidələrin elektron xəritələri hazırlanıb. Bundan əlavə, il ərzində ölkə üzrə 110 mədəniyyət abidəsinin pasportu və abidələrin mühafizə zonası üzrə 72 layihə təsdiq edilib.

Nazirlik Şuşada Bülbülün Ev-Muzeyinin bərpasına dəstək verib, “Böyük Qayıdış – mədəniyyətin dirçəlişi” beynəlxalq konfransını təşkil edib. Eləcə də Heydər Əliyev Fondu ilə birlikdə Vaqif Poesiya Günü, “Xarıbülbül” musiqi festivalı, Milli Musiqi Günü və Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Festivalının Şuşada da qeyd edilməsi, həmçinin “Qarabağın bərpası: yenidənqurma və inkişaf” sərgisində iştirak nazirliyin bu proseslərin mərkəzində yer alması deməkdir.

“Nizami ili”nin yaddaqalan tədbirləri

Dövlət başçısının müvafiq sərəncamı ilə 2021-ci ilin dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi şərəfinə “Nizami Gəncəvi ili” elan edilməsi Azərbaycan mədəniyyət və ədəbiyyatının bayramı oldu. Əlamətdar il çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi və iştirakı ilə respublikamızda və ölkə xaricində, beynəlxalq təşkilatlarda müxtəlif tədbirlər, təqdimatlar keçirildi.

əvvəlki səh. 1-də

Anşlaqla keçən konsertin sonunda UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil olan milli rəqsimiz – “Yallı” sədaları altında bütün auditoriya rəqs edib və konsert tamaşaçıların “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı ilə yekunlaşıb.

Tədbirdə ölkəmizi mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədəliyevanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Konsertdən sonra nümayəndə heyəti “Ekspo Dubai 2020” sərgisinin Azərbaycan pavilyonu ilə tanış olub. Rəqs kollektivimiz Azərbaycan pavilyonunda da kiçik konsert programı ilə çıxış edib.

Mədəniyyət Nazirliyi 2021-ci ilə yekun vurdu

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı, bu festival çərçivəsində gerçəkləşən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu, “İşiq festivalı. Nizami Gəncəvi” adlı audiovizual layihə, həmçinin tamaşa nümayişləri, konsert və sərgilər əlamətdar ilin yaddaqalan tədbirləri oldu. Eyni zamanda Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə mütəfəkkir şairin beş poemasının yer aldığı nəşr – “Nizami Gəncəvi. Xəmsə” kitabı Türkiyədə çap edildi.

Beynəlxalq mədəni əməkdaşlıqda yeni uğurlar

İl ərzində Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliği istiqamətində işlərin davam etdirildiyini bildiren nazir dedi ki, həmçinin beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi də diqqətdə saxlanılıb. Azərbaycan mədəniyyətinin müxtəlif sahələri üzrə xarici ölkələrdə keçirilən festival və müsabiqələrdə iştirak təmin edilib. İstedadlı uşaq və gənclər beynəlxalq incəsənət layihələrində uğurlara imza atıblar.

Bu il eyni zamanda beynəlxalq mədəni əməkdaşlıq sahəsində də uğurlarla müşayiət olunub. İCESCO Baş direktorunun ölkəmizə səfəri zamanı işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə olması, Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən irəli sürülən “Mədəniyyətə naminə sülh” qlobal kampaniyası, Şuşa şəhərinin qarşdakı illərdə islam və Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtları elan edilməsi ilə bağlı İCESCO və TÜRKSOY-la səmərəli əməkdaşlıq davam etdirilib. Bu il həmçinin UNESCO Baş Konfransının 41-ci sessiyası gedişində Azərbaycan Respublikası 2022-2025-ci illər üzrə təşkilatın İcraiyyə Şurasına üzv seçilib. Ölkəmiz həm də UNESCO-nun Silahlı Münaqişələr zamanı mədəni mükiyyətin qorunması üzrə Komitəsinə də üzv olub. Bütün bunlar ölkəmizin beynəlxalq mədəni əməkdaşlıqda etibarlı tərəfdaş kimi tanınmasının bariz nümunəsidir.

Layihələr, yubileylər

Anar Kerimov qeyd etdi ki, mədəniyyətimizin ölkə daxilində təbliği məqsədilə il ərzində müxtəlif layihələr həyata keçirilib, tədbirlər təşkil olunub. Nazirliyin reallaşdırdığı “Mədəniyyətimizin simaları”, “Xristian irsimizi tanıyaq”, “İslam irsimizi tanıyaq”, “Mədəni yenilənmə”, “Səhnədən səngərə”, habelə Vətən müharibəsinə həsr edilən sənədli filmlərin çəkilişi gənc nəslin maariflənməsinə töhfə vermiş oldu.

Həmçinin görkəmli mədəniyyət xadimlərinin yubiley və xatirə gələclərinin keçirilməsi də mədəniyyətimizin ölkə daxilində təbliğinə xidmət edir. Bu sırada Aşıq Ələsgərin 200, Xan Şuşinskiyin 120, Mikayıl Abdullayev və Kamil Əliyevin 100, Tofiq Bakıxanovun 90 və başqa əlamətdar yubiley tədbirləri ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla qarşılandı.

Nazir COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar mədəniyyət sahəsində yaranan çağırışların həll edilməsinə də diqqətdə saxlanıldığını bildirdi. Qeyd etdi ki, kitabxana, qalereya və muzeylər, eləcə də teatr və kino nümayiş müəssisələri ilin əvvəlində fəaliyyətini əsasən onlayn formada qurdu. Sonralar karantin şərtlərinə uyğunlaşdırılaraq müəyyən qaydalara əməl etməklə intensiv fəaliyyət təmin edildi.

“Ekspo Dubai” sərgisində Azərbaycan ritmləri və rəqsləri**əvvəlki səh. 1-də**

Anşlaqla keçən konsertin sonunda UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil olan milli rəqsimiz – “Yallı” sədaları altında bütün auditoriya rəqs edib və konsert tamaşaçıların “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı ilə yekunlaşıb.

Tədbirdə ölkəmizi mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədəliyevanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Qeyd edək ki, 190 ölkənin təmsil olunduğu sərgidə Azərbaycan pavilyonu ən çox ziyarət olunan pavilyonlar sırasındadır. Ölkəmiz sərgidə Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Gələcəyin toxumları” mövzusu ilə çıxış edir. Üçmərtəbəli, ağac və onun budaqları formasını xatırladan pavilyonun konsepsiyası təsdiq

edir ki, yalnız insan kapitalının inkişafı ilə dayanıqlı gələcəyə nail olmaq mümkündür. Pavilyonun səhnəsində konsertlər və müxtəlif mədəni proqramlar təşkil edilir, Azərbaycanın tarixi, coğrafiyası, mədəniyyəti, müasir incəsənəti və digər mövzularda videoçarxlar təqdim edilir. Həmçinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdəki iqtisadi və sosial sahələrdə davamlı inkişaf və innovasiyalar, 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində işğaldan azad olmuş torpaqlarımızda aparılan quruculuq işləri haqqında məlumat verilir. Sərgidə ölkəmizin aparıcı muzeylərinin fondlarında qorunub saxlanılan eksponatlar (musiqi alətləri, xalçalar və s.) nümayiş olunur.

Məlumat üçün onu da qeyd edək ki, “Azərbaycan ritmləri və rəqsləri” konserti “Ekspo Dubai 2020”-in rəsmi saytı üzərində canlı yayımlanıb və mətbuata işıqlandırılıb.

Lalə Azəri

Dekabrın 27-də Azərbaycan Milli Kitabxanasında "Nizami Gəncəvi. Xəmsə" kitabının təqdimat mərasimi keçirildi.

Tədbiri açıq elan edən Milli Kitabxananın direktoru Kərim Təhirov "Nizami ili" çərçivəsində kitabxananın reallaşdırdığı tədbirlər haqqında məlumat verdi. Diqqətə çatdırdı ki, ölkəmizdə "Nizami ili"nin ilk geniş tədbiri Milli Kitabxanada keçirilmişdi, əlamətdar ilin yekun tədbiri də bu məkanda gerçəkləşir.

Vurğulandı ki, ötən onilliklərdə Nizami Gəncəvinin hər yubileyi ilə bağlı kitablar nəşr olunub. Hər çap olunan kitab bir yadıgandır və oxuculara, tədqiqatçılara, nizamşünas alimlərə hədiyyədir. Bu il də böyük şairin 880 illiyi ilə əlaqədar bir neçə kitab işıq üzü görüb. Bu kitablar neinki bu gün, gələcəkdə də hər zaman tədqiqat mənbəyi olacaq. Gələcək nəsillər Nizami Gəncəvi yaradıcılığına göstərilən diqqətin şahidi olacaqlar. Mədəniyyət Nazirliyinin Türkiyədə nəşr etdirdiyi "Xəmsə" isə "Nizami ili"ne böyük töhfədir.

Direktor qeyd etdi ki, Milli Kitabxananın "Nizami Gəncəvi ili" çərçivəsində ən əhəmiyyətli işi Mədəniyyət Nazirliyi və Heydər Əliyev Fondu ilə birgə həyata keçirdiyi "Milli-mənəvi dəyərlərimizin Vətənə qaydışı" layihəsi çərçivəsində dünya kitabxanalarında və muzeylərində mühafizə olunan Nizami Gəncəvi əlyazmalarının digital nüsxələrinin Azərbaycanca gətirilməsi olub. İndiyədək Azərbaycan elminə və alimlərinə məlum olmayan nüsxələrin də yer aldığı 156 əlyazmanın surətləri Azərbaycanca gətirilib. Onların arasında 1312-ci ilə aid ən qədim əlyazma da var və çap edilərək kitabxananın fonduna daxil edilib: "Bunlar nizamşünaslar və digər tədqiqatçılar üçün qiymətli mənbə olacaq. Biz bu istiqamətdə işləri davam etdirəcəyik".

Mərasimdə çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə elan edil-

Nizaminin irsi ilə ölkəmizi də tanıdırıq

"Xəmsə"nin nəfis tərtibəli yeni nəşrinin təqdimatı keçirildi

miş "Nizami Gəncəvi ili" çərçivəsində bu il ölkəmizdə və xaricdə silsilə tədbirlər keçirilib, nəşr layihələri reallaşmış. Bu gün Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə nəfis şəkildə Türkiyədə çap edilən "Nizami Gəncəvi. Xəmsə" kitabının təqdimatına toplaşmışıq.

Nazir qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin yaradıcılığına və onların irsinin yaşadılmasına göstərdiyi diqqət və qayğı mədəniyyətimizin beynəlxalq arenada tanınması üçün çox mühüm amildir: "Biz bu şəxsiyyətlər vasitəsilə ölkəmizi tanıdırıq. Nizami Gəncəvi təkə Azərbaycan şairi deyil, o həm də ümumbəşəri dəyərə malik bir şəxsiyyətdir. Biz il ərzində dahi şairin 880 illiyi ilə əlaqədar çoxlu tədbirlər, konsertlər, tamaşalar, layihələr təşkil etmişik. Əlamətdar ilin yadda qalan tədbirlərindən biri də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı oldu. Festival çərçivəsində təşkil olunan Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunda bir sıra ölkələrdən elm adamları və sənətdəşünaslar iştirak etdi. Tədbirlərdə dahi şairin zəngin yaradıcılığının müxtəlif istiqamətlərindən danışıldı, yeni elmi faktlar səsləndirildi. Bundan əlavə, il ərzində bir sıra ölkələrdə şairin büstləri qoyuldu. Nizami Gəncəvi təkə ədəbi-mədəni

hadisə deyil, o həm də xalqları, ölkələri yaxın edən mədəni-siyasi önəmli fenomenidir".

"Nizami Gəncəvi. Xəmsə" kitabının əhəmiyyətindən danışan nazir qeyd etdi ki, nəşrdə ilk dəfə olaraq şairin əsərləri əsasında çəkilən miniatürlər də yer alıb.

Anar Kərimov onu da diqqətə çatdırdı ki, Nizami Gəncəvinin "Leyli və Məcnun" poeması əsasında yeni film çəkilir. Hazırda istehsalat mərhələsində olan filmin təqdimatı gələn il nəzərdə tutulur.

Xalq yazıçısı Elçin "Nizami ili" çərçivəsində ölkəmizdə reallaşan tədbirlərin önəmini qeyd etdi: "Hər bir xalqın ədəbiyyatı və incəsənət xadiminin təbliği, eyni zamanda o xalqın özünün və tarixinin təbliğidir. Nizami Gəncəvinin təqdimatı, 880 illiyi (1141 – 2021)" xatirə nişanlarının təqdim olunması mərasimi keçirilib.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva və çıxışında diqqətə çatdırdı ki, bundan sonra neçə-neçə əsrlər ötsə də, yeni nəsil azərbaycanlılar böyük şair Nizami Gəncəvi ilə fəxr edəcəklər: "Nizaminin yaradıcılığında Azərbaycan xalqının əxlaqı, mədəniyyəti və dünyaya, insanlığa baxışı var. Ona görə də belə böyük şəxsiyyətin adı ilə keçirilən hər bir tədbir çox qiymətli. Mən ümummilli lider Heydər Əliyevi hörmətlə anmaq istəyirəm. Çünki Nizami Gəncəvi irsinin araşdırılması, təbliği istiqamətində onun müstəsna xidmətləri olub. Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevə təşəkkür edirəm. Ona görə ki, bu ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsi, sadəcə, mədəni hadisə deyildi, həm də çox önəmli siyasi hadisə idi. Dövlətimizin başçısı Nizami irsinin araşdırılması və təbliği yönündə çox böyük dəstək göstərdi. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya da təşəkkür edirəm. Xaricdə Nizami Gəncəviyə qoyulan abidələrin

sayı artır. Onun irsinin təbliği istiqamətində işlər daha da genişlənir. Burada da hörmətli Mehriban xanımın rolu olduqca böyükdür".

"Nizami Gəncəvi ili"nin çox önəmli tədbirləri yadda qaldığına diqqət çəkən Qənirə Paşayeva görülən işlərə görə Mədəniyyət Nazirliyinə təşəkkür etdi.

Milli Məclisin deputatı, akademik Nizami Cəfərov şairin zəngin yaradıcılığından, əsərlərinin seçiciyyəti xüsusiyyətlərindən və tədqiqəndən söz açdı. Nizami əsərlərini tərcümə edən Məmməd Rahim, Rəsul Rza, Səməd Vurğun, Abdulla Şaiq, Mikayıl Rzaquluzadə kimi görkəmli ədibləri yad etdi. Alim yeni nəşr olunan kitabda Xəlil Rzanın tərcüməsinin də yer almasını fərqli baxış olaraq yüksək qiymətləndirdi.

Təqdimatdan sonra Anar Kərimov Nizami Gəncəvi irsinin təbliğində xidmətlərinə görə və böyük mütəfəkkirin 880 illiyi münasibətilə Xalq şairi Nəriman Həsənzadə, Xalq yazıçıları Elçin, Afaq Məsud, professor Kərim Təhirov, Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Faiq Xudanlı və "Söz" ədəbi layihəsinin müəllifi Nigar Həsənzadəyə Mədəniyyət Nazirliyinin təsis etdiyi "Nizami Gəncəvi xatirə nişanı"ni təqdim etdi.

L.Əzəri

Xatirə nişanları təqdim olunub

Mədəniyyət Nazirliyinin müvafiq əmri ilə təltif olunan tanınmış elm, ədəbiyyat xadimləri və yerli nəşriyyat nümayəndələrinə "Nizami Gəncəvinin 880 illiyi (1141 – 2021)" xatirə nişanlarının təqdim olunması mərasimi keçirilib.

Milli Kitabxanada təşkil olunan tədbirdə mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev xatirə nişanı ilə bağlı məlumat verib. Bildirib ki, ölkə başçısının "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsi haqqında" 5 yanvar 2021-ci il tarixli sərəncamına əsasən, Nazirlər Kabinetinin müvafiq tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planının icrasına əlaqədar Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən "Nizami Gəncəvinin 880 illiyi (1141 – 2021)" xatirə nişanı təsis edilmişdir. Xatirə nişanı Nizami irsinin təbliği və tanınmasında mühüm xidmətləri olan şəxslərə təqdim olunur.

Çıxış edənlər "Nizami ili"ndə görülən işlərdən behs edib, Nizami irsinin hər zaman öyrənilməsinə və gənc nəsillə tanınmasına ehtiyac olduğunu vurğulayıblar.

Sonda mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev elm, ədəbiyyat xadimləri və nəşriyyat nümayəndələrinə xatirə nişanlarını təqdim edib.

"Kreativ Azərbaycan Könüllüləri" Hərəkatı yaradılıb

Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Yaradıcı Sənayelər Federasiyasının (AYSF) birgə layihəsi olan "Kreativ Azərbaycan Könüllüləri" Hərəkatı yaradılıb. Dekabrın 25-də Milli Xalça Muzeyində hərəkatın təqdimatı keçirildi.

Tədbirdə Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbəri, AYSF İdarə heyətinin sədri Vəlif Eyvazadə, nazirliyin Yaradıcı Sənayelər və Rəqəmsal İnkişaf Şöbəsinin müdiri Ramil Əbbəkirov və könüllülər iştirak etdilər.

Tədbirdə hərəkatın üzvləri ilə tanışlıq oldu, layihənin saytının təqdimatı da gerçəkləşdi.

Nazirliyin şöbə müdiri Ramil Əbbəkirov "Kreativ Azərbaycan" layihəsi haqqında məlumat verdikdən sonra "Kreativ Azərbaycan Könüllüləri" Hərəkatının koordinatoru Vüsal Kərimovu könüllülərə təqdim etdi. Bildirdi ki, könüllülər bu sahədə də inkişaf öz töhfələrini verəcəklər.

Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbəri və AYSF İdarə heyətinin sədri Vəlif Eyvazadə çıxış edərək bildirdi ki, ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində könüllülərin böyük rolu olub. Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Yaradıcı Sənayelər Federa-

siyası mədəniyyət və yaradıcı sənayelərə dair mədəni-kültüvi yerli və beynəlxalq tədbirlər, aidiyyəti üzrə araşdırmalar, seminarlar və digər istiqamətlərdə könüllülərin rolu artırmaq məqsədilə "Kreativ Azərbaycan Könüllüləri" Hərəkatının yaradılmasına, həmçinin qurumun saytının hazırlanmasına dəstək olub: "Kreativ Azərbaycan Könüllüləri" Hərəkatının təsis edilməsində əsas məqsəd mədəniyyət sahəsinə könüllüləri cəlb edərək bu sahənin inkişafı üçün bütün istiqamətlərin inkişafının bir parçası olmaqdır. Hərəkata qoşulmaq istəyən gənclər üçün sosial şəbəkələr üzərindən qey-

diyyat üçün yaradılmış anket forması yayılıb. Qısa müddət ərzində 500-dən çox yaradıcı şəxs qeydiyyatdan keçib. Yaradılmış seçim komissiyası tərəfindən tə-

Seçilən könüllülər paytaxt, eləcə də ölkəmizin müxtəlif regionlarını və həmçinin yaradıcılığın fərqli sahələrini əhatə edir".

Qeyd edildi ki, hərəkat yaradıcılığın müxtəlif sahələri ilə məşğul olan insanların könüllülük fəaliyyətinə cəlb etmək, onların ölkənin mədəni həyatında iştirakına imkan yaratmaq, vahid bazasını formalaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Vəlif Eyvazadə daha sonra könüllülərin hər birinin təhsili, çalışdığı sahə ilə bağlı məlumat alaraq onlarla qısa fikir mübadiləsi apardı.

Tədbirin sonunda könüllülərə vəsiqə və xüsusi geyimlər təqdim olundu.

Lalə

Bölgələrdən xəbərlər

"Nizami sözünün işığında"

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI) Bəşir Səfəroğlu adına Quba rayon Mədəniyyət Mərkəzində "Nizami inciləri" adlı teatrlaşdırılmış kompozisiya nümayiş olunub. Tədbirdə həmçinin rayon Mədəniyyət Mərkəzi "Art" yaradıcılıq studiyasının Nizaminin eyniadlı mənzum hekayəsi əsasında lentə aldığı "Kərpikəsen kişinin dastanı" qismətətrafı bədii filminin premyerası keçirilib.

Şəmkir RMI Göygöl rayonu üzrə nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə Nizaminin 880 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə şairin "Kərpikəsen kişinin dastanı" və "Xeyir və Şər" əsərləri əsasında səhnəciklər göstərilib.

Lənkəran RMI Lerik şəhər Mədəniyyət Mərkəzində "Nizami sözünün işığında" adlı ədəbi-musiqili tədbir keçirilib. İdarə rəisi Şahin Şahbazovun da iştirak etdiyi tədbirdə şairin sözlərinə bəstələnməli mahnılar və muğamlar ifa edildi. Lerik rayon Mədəniyyət Mərkəzində fəaliyyət göstərən dram dərnəyi üzvlərinin hazırladığı səhnəcik tamaşaçılar tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanıb.

Kürdəmir, Sabirabad, İsmayılı, Şəki və Gəncə regional mədəniyyət idarələrinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "Xəmsə" yolu" layihəsinə yekun vuruldu. Layihənin son tamaşası İmişli Mədəniyyət Mərkəzində nümayiş olundu. Tamaşada Nizaminin "Leyli və Məcnun", "Xosrov və Şirin", "İskəndərnamə" əsərlərindən bəzi hissələr canlandırılıb.

Sabirabad RMI Şirvan şəhər Mədəniyyət Mərkəzində Nizaminin 880 illiyi ilə bağlı keçirilən tədbirdə Şirvan ŞİH-nin başçısı İlqar Abbasov və idarə rəisi Fərid Qurbanzadə iştirak etdilər. Mərkəzin həvəskar aktyorları tərəfindən "Xosrov və Şirin" poemasının motivləri əsasında tamaşa təqdim olundu.

Gəncə RMI və şəhərdəki Nizami Gəncəvi muzeyinin birgə təşkilatçılığı ilə əlamətdar ilin yekun tədbiri keçirilib. Tədbirdə çıxış edən idarə rəisi Vəlif Cənnətov dahi şairin 880 illiyi ilə bağlı il ərzində gerçəkləşən tədbirlərdən söz açdı. Daha sonra Gəncə Dövlət Filarmoniyası "Göygöl" Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının muğam üçlüyü musiqi nömrələri səsləndirib.

Ağdaş RMI Ağdaş rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Ələsgər Qurbanovun "Ayı balasının qoçaqlığı" əsərinin motivləri əsasında səhnələşdirilmiş, Mirzə Nicatın quruluş verdiyi "Pələng bala-sının qış nağılı" adlı uşaq tamaşası nümayiş etdirilib. Mingəçevir Dövlət Dram Teatrı aktyorlarının iştirak etdiyi tamaşa uşaqlar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Ağcabədi RMI Ağdam rayon Rahib Məmmədov adına Döyüş Şöhrəti Muzeyində Fransanın azərbaycanlı Milli Qəhrəmanı Əhmədiyyə Cəbrayilovun (1920-1994) anım günü münasibətilə "Biz sizdən öyrəndik qəhrəmanlığı" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə əfsanəvi partizan haqqında videoçarx göstərilib, məktəblilər Vətənə, qəhrəmanlığa aid şeirlər söyləyiblər.

Kürdəmir RMI Beyləqan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə şəhid övladları üçün "Mənim atam qəhrəmandır" adlı bayram tədbiri keçirilib. Beyləqan rayon Mədəniyyət Mərkəzinin Xalq teatrı aktyorlarının hazırladığı "Nənənin nağılları", "Dovşanın sərgüzəştləri" və vətənpərvərlik mövzusunda səhnəciklər uşaqların sevincinə səbəb olub.

Toplantılar, yubiley və bayram tədbirləri

Bərdə RMI Mingəçevir şəhər Uşaq incəsənət məktəbində şəhid ailələrinin övladları üçün bayram şənliyi keçirilib. Tədbir müxtəlif cizgi film personajlarının və şən klounların rəngarəng çıxışları ilə yadda qalıb.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə şəhid və qazi övladları üçün bayram şənliyi təşkil olunub.

Gəncə RMI Gəncə şəhər F.Əmirov adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində keçirilən bayram tədbirində məktəbin Nəzəriyyə şöbəsinin müəllimi və şagirdləri tərəfindən səhnəcik, mahnı və rəqslər təqdim edilmişdir.

Masallı RMI-də 2021-ci il yekunlarına həsr olunmuş hesabat yığıncağı keçirilib. İdarənin məsul əməkdaşlarının və mədəniyyət müəssisələrinin rəhbər işçilərinin iştirak etdiyi iclasda il ərzində görülən işlər müzakirə edilib, növbəti il üzrə əsas prioritetlər müəyyən olundu.

İsmayılı RMI Ağsu rayon Mədəniyyət evinin təşkilatçılığı ilə "Sazlı-sözlü Dədə Ələsgər" adlı tədbir keçirilib. Sənətkarın 200 illiyinə həsr olunan tədbirdə üstadın şeirlərindən nümunələr səsləndirilib, Aşiq Ələsgərin sözlərinə yazılmış mahnılar və aşiq havaları ifa olundu.

Biləsuvar RMI Biləsuvar rayon Heydər Əliyev Mərkəzində xalçaçılıq sənəti ilə maraqlananlar üçün ustad dərsləri keçirilib. Tədbirdə çıxış edən idarə rəisi Əlisultan Sadıxov xalçaçılıq sənətinin xalqımızın mənəvi irsinin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynadığını bildirdi.

Ağstafa RMI Tovuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününe həsr olunmuş "Gücümüz birlikdədir" adlı bayram tədbiri keçirilib. Müəllim və şagirdlərin ifasında konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

Hazırladı: Nurəddin

əvvəlki səh. 1-də

Öz tamaşa planlarına yenidən nəzər salan, bərpə və yeni səhnə işlərini tamaşaçı müzakirəsinə çıxarmaq üçün çalışan teatrlar da oldu. Akademik Opera və Balet və Akademik Milli Dram teatrları daha çox bərpə olunan balet, opera və dram tamaşaları ilə teatrsevərlərin diqqətini cəlb etməyə çalışdılar.

Akademik Musiqili və Rus Dram teatrlarında premyeralar oldu. Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı da aktiv yaradıcılıq dövrü yaşadı və yeni tamaşaları ilə müxtəlif səhnələrdə (əsas zalları təmir olunur) tamaşaçıları qarşıladı.

Pantomim və Yuğ teatrları isə daha çox köhnə tamaşalarına yenidən el gəzdirməyə çalışdılar. Pandemiya öncə premyerası keçirilən nümunələri yenidən tamaşaçı ilə görüşdürdülər.

Dövlət Kukla Teatrı 90 illik yubiley mövsümündə premyera və sosial aksiyalarını davam etdirdi. Sumqayıt, Lənkəran, Gəncə, Ağdam, Şuşa, Mingəçevir teatrlarının premyera, ölkədaxili səfər, təcrübə mübadiləsi xəbərləri gəldi. Ümumi prosesdə Salyan, Qax, Qusar teatrları da yadda qaldılar.

İlin teatr fraqmentləri və yaddaşlara yazılan yubiley

Mədəniyyət Nazirliyinin təmsilçiləri, tanınmış mədəniyyət və incəsənət nümayəndələrinin iştirak etdiyi yubiley gecəsində ilk olaraq mədəniyyət naziri Anar Kərimovun kuklaçılara təbrik məktubu oxundu.

Zəngin yaradıcılıq yolu keçən sənət ocağının uğurlarına nəzər salınan məktubda deyilir: "Bu yubiley sizin kol-

Yubiley tədbirində çıxış edən mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev yola salmağa hazırladığımız 2021-ci ilin maraqlı yubiley tədbirləri ilə yadda qaldığını bildirdi. Dedi ki, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan xalqının Ordusunun qazandığı Qələbə bütün xalqımızın, xüsusən yaradıcı insanların əzmini, inam və gücünü daha da artırır.

lefon ekranları ilə rəqabətə olduğunu deyən Elnur Əliyev bildirdi ki, bu rəqabətdə üstünlüyü saxlamaq üçün canlı ünsiyyət mühüm amildir. Canlı tamaşaların formalaşması baxımından vacibdir: "İnanırıq ki, Kukla Teatrı bu rəqabəti nəzərə alıb işini gələcəkdə də öz prinsip və ənənələrinə uyğun quracaq, balaca tamaşaçılar üçün daim maraqlı məkən olacaq. Kukla Teatrının bütün kollektivinə möhkəm cansağlığı, yaradıcılıq sahəsində yeni nailiyyətlər arzulayıram".

Sonra teatrın kollektivindən Əməkdar artist Rəhman Rəhmanov, aparıcı səhnə ustası Elmira Hüseynova, Üliyev Əliyeva və Sona Quliyevaya Mədəniyyət Nazirliyinin fəxri fərmanları təqdim edildi.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXI) sədr müavini, Xalq artisti Hacı İsmayilov çıxış edərək ittiqaqın rəhbəri, Xalq artisti Azər Paşa Nemətovun Kukla Teatrının kollektivinə təbriklərini çatdırdı. O, Kukla Teatrının məhsuldar fəaliyyəti, zəhmətkeş kollektivi, zəngin repertuarı, yaratmış olduğu səhnə ənənələrindən söz açdı. Sonra teatrın yaradıcı heyətinin bir qrupuna ATXI-nin fəxri fərmanları təqdim olundu.

Yubiley gecəsində teatrın repertuarında ən yaddaqalan tamaşalardan ibarət səhnələşdirilmiş kompozisiya təqdim edildi. Tamaşa arası səhnədə 90 il bundan əvvəl ilk kuklaçı Mollağa Bəbirinin hazırladığı kuklaların fotoşəkilləri proyeksiyada nümayiş olundu. Böyük ekranda Səudiyyə Ərəbistanı, Rusiya, Hindistan və digər ölkələrdə fəaliyyət göstərən kukla teatrları rəhbərlərinin təbrikləri nümayiş etdirildi.

Salyan, Gəncə və Qax Dövlət Kukla teatrlarının rəhbərləri də səhnəyə çıxaraq hamkarlarını təbrik etdilər. Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrının yubileyə töhfə olan səhnəyə də böyük maraqla qarşılandı.

Qonaqlara və sadıq kuklasevərlərə təşəkkürünü bildirən teatrın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Rəşad Əhmədov da bu qədim və mürəkkəb sənətin inamla yaşadılması və layiqincə təmsil olunması üçün əllərindən gələni edəcəklərini dedi.

Tədbirin sonunda səhnə arxasında yaradıcı heyətlə görüşən mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev onları bir daha təbrik etdi, xoş arzularını çatdırdı.

Həmidə Nizamiqızı

İrəvan teatrları mövsümü açılışı

Dekabrın 27-də Binəqədi Mərkəzi Mədəniyyət Evinə Cəfər Cəbbarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140-cı mövsümünün açılışı olub.

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Bakı şəhərindəki Daimi Nümayəndəliyinin rəhbəri Bəxtiyar Əsgərov, Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Sevinc Süleymanova, digər qonaqlar, "N" sayılı hərbi hissənin əsgər və zabıt heyəti, rayonun mədəniyyət müəssisələrinin işçiləri iştirak etdilər.

Teatrın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi İftixar Piriyyəv tədbiri açaraq zəngin tarixə malik sənət ocağının yaradıcılıq fəaliyyəti haqqında məlumat verib, dövlətimiz tərəfindən teatr göstərilən diqqət və qayğıdan bəhs edib. Teatrın Türkiyə, Gürcüstan, Dağıstan, ölkəmizin müxtəlif bölgələri və eləcə də Naxçıvan Muxtar Respubli-

kası ilə six sənət əlaqələri olduğu diqqətə çatdırılıb.

Qonaqlardan Binəqədi Rayon icra başçısının müavini Sevinc Süleymanova, YAP rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilov çıxış edərək İrəvan teatrları ilə birgə keçirilən tədbirlərdən söz açıb və yeni mövsümün açılış münasibətilə kollektivi təbrik etdilər.

Sonra V.Siqarevin "Şeytan ailəsi" əsəri əsasında hazırlanmış tamaşanın ilk nümayişi olub.

90 yaş və böyük tamaşaçı sevgisi

Bildiyiniz kimi, bu il həm də milli kukla sənətimizin təşəkkül və inkişafında müstəsna yeri olan Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının 90 illik yubileyidir. Elə ilin son yubiley tədbiri də bu teatrın səhnəsində oldu.

Dekabrın 26-da uşaqlı-böyükü keyli sayda tamaşaçı, teatrsevər teatrın tamaşa salonunda toplaşaraq həm səhnədəkiləri, həm də özlərini alqışladılar.

lektivin ötən illərdəki səmərəli fəaliyyətinin bəhrəsidir. Sizin uğurlu çıxışlarınız, ayrı-ayrı beynəlxalq və respublika miqyaslı festivallarda qazandığınız nailiyyətlər Kukla Teatrının adını milli teatrımızın aparıcı sənət kollektivləri sırasına çıxarmışdır. Repertuarımızdakı səhnə əsərləri hər zaman azyaşlı tamaşaçıların məhəbbətini qazanmışdır".

Məktubun sonunda nazir teatrın kollektivinə cansağlığı və yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırdı.

Elnur Əliyev qeyd etdi ki, milli-mənəvi dəyərlərin təbliğatında, yetişən nəsillərin teatr sənətinə sevgi ruhunda formalaşmasında Kukla Teatrı təmsilçilərinin xüsusi rolu var: "Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı, ümumiyyətlə, ölkəmizin teatr mühitində vacib bir fenomendir. Çünki uşaqların zövqünü formalaşdırıran, onlarda bu sahəyə maraqlı yaranan Kukla Teatrıdır".

Hazırda yaradıcı sənayenin aparıcı qolu olan teatr sənətinin, ümumilikdə incəsənətin televiziya və kompüter, te-

Kitabxanalar il ərzində maraqlı layihələr həyata keçiriblər

Son günlərini yaşadığımız 2021-ci il ölkəmizdə mədəniyyət sahəsində bir sıra əlamətdar hadisələrlə yaddaşlara yazıldı. Ölkəmizin aparıcı kitabxanaları əlamətdar mədəniyyət hadisələri, yubileylərlə bağlı müxtəlif layihələr, tədbir və təqdimatlar həyata keçiriblər.

Azərbaycan Milli Kitabxanası, reallaşdırdığı əhəmiyyətli layihələrlə bərabər, Mədəniyyət Nazirliyi ilə birgə kitab toplama kampaniyasına – "Qarabağa kitabla gedək" adlı layihəyə də başlayıb. Məqsəd işğaldan azad olunmuş ərazilərdə kitabxanaların fondlarının bərpasına kömək göstərməkdir. İl ərzində həm elm və ədəbiyyat adamları, həm də müxtəlif qurumlar layihəyə dəstək olub, çoxsaylı nəşrləri kitabxanaya təqdim etdilər.

Milli Kitabxana "Nizami Gəncəvi İli" münasibətilə dahi şairin əhatəli bibliografiyasını yenidən

nəşr etdirib. Bundan əlavə, Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş elektron məlumat bazaları hazırlanıb, sərgi və təqdimatlar keçirilib. Mədəniyyət Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu ilə birgə təşkil edilən "Milli-mənəvi dəyərlərimizin Vətənə qayırması" layihəsi çərçivəsində dünya kitabxanalarında və muzeylərində mühafizə olunan Nizami Gəncəvi yaradıcılığına aid əlyazmaların digital nüsxələrinin ölkəmizə gətirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilib. Layihə üzrə indiyədək Azərbaycan elminə məlum olmayan nüsxələ-

rin də yer aldığı 156 əlyazmanın rəqəmsal surətləri ölkəmizə gətirilib. Həmçinin, qeyd edək ki, il ərzində Milli Kitabxanada görkəmli şəxsiyyətlərin yubileyləri, əlamətdar günlərə həsr edilən 25 adda elektron məlumat bazası, eləcə də onlarla virtual sərgi hazırlanaraq istifadəçilərə təqdim olunub.

C.Cəbbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası il ərzində "Nizami İli", Zəfər Günü, Aşıq Ələsgərin 200 illiyi və digər əlamətdar hadisələrlə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirib. Videoçarxlar hazırlanıb, müsabiqələr təşkil olunub, bibliografik vəsaitlər hazırlanaraq kitabxananın sosial şəbəkələrdəki səhifələrində oxuculara təqdim edilib.

Kitabxana tərəfindən həyata keçirilən "Bakını qarış-qarış" adlı layihə çərçivəsində silsilə materiallar hazırlanaraq istifadəçilərin ixtiyarına verilib. Həmçinin "Bakı kitablarında" virtual kitab sərgisi, eləcə də Azərbaycan paytaxtının müasir simasını təşkil edən tikililər haqqında videoçarxlar hazırlanaraq yayımlanıb.

Gənclər Kitabxanasının 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan mətbuatının fəaliyyətinə diqqət yönəltmək məqsədilə haqq savaşımların yerli mətbuatda xronikasına dair virtual sərgisi də ilin diqqətçəkən layihələrindən olub. Sərgidə 44 gün boyunca Azərbaycan mətbuatında müharibəyə həsr olunmuş materiallar yer alıb.

F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanası da 2021-ci il müxtəlif tədbir və layihələrlə, virtual təqdimatlarla başa vurub. "Qonağım ol" layihəsi çərçivəsində oxucular kitabxananın sosial şəbəkələrdəki hesabları üzərindən uşaq yazırları, rəsmlər, tərcüməçi, psixoloq və tədqiqatçı, nəşirlərlə canlı yayım vasitəsilə görüşərək müasir dövr kitabxana fəaliyyətini təşkil etmək sahəsində mühüm məlumatlar əldə ediblər.

Kitabxana Vətən müharibəsinin birinci ildönümü münasibətilə vətənpərvərlik mövzulu layihələr həyata keçirib. Zəfər Günündə 44 gün boyunca Azərbaycan mətbuatında müharibəyə həsr olunmuş "Rəşadətli yaşayınlar – ölüm fəth edənlər" adlı ümumrespublika hekayə müs-

biqəsi çərçivəsində təqdim olunan hekayələr arasında seçilən 25 nümunə "Ölüm fəth edənlər" adlı kitabla daxil edilib.

Respublika Uşaq Kitabxanasının "Nizami Gəncəvi İli" ilə bağlı həyata keçirdiyi "Dünyada söz olmasa, nəyə gerek düşüncə" adlı festival əlamətdar ilə maraqlı töhfə olub. Festival çərçivəsində rəsm, şeir və musiqi günləri təşkil edilib.

İl ərzində Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən MKS-lərin mərkəzi kitabxanaları və filialları, həmçinin regional mədəniyyət idarələrinin əhatə etdiyi kitabxanalarda da müxtəlif tədbirlər keçirilərək kitabxanaların saytında və sosial şəbəkə hesablarında oxuculara təqdim olunub.

Nurəddin Məmmədli

2021-ci il pandemiya məhdudiyətləri ilə müşayiət olunsada, ümumiyyətlə, mədəni proses davam etdi, mədəniyyət ocaqları müxtəlif layihələr həyata keçirdilər. Paytaxtın aparıcı muzey və qalereyalarının bu ilki fəaliyyətinə qısa nəzər saldıq.

Bu il Milli İncəsənət Muzeyinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi baxımından əlamətdar olub. Muzeyin Rəngkarlıq fondunda rəsm əsərlərinin yerləşdirilməsi üçün daha əlverişli, müasir tələblərə cavab verən şərait yaradılıb. Rəsm əsərlərini səliqəli, müasir standartlara uyğun şəkildə yerləşdirməklə 55 kvadratmetrik sahədə xüsusi stellajlar vasitəsilə 225 rəsm əsərinin saxlanması təmin olub.

Muzeydə "Novruz ahəngi" sərgisi keçirilib. "Pol Nadar: Bakıya əsrarəngiz sayahət" adlı fotosərgi tamaşaçıları 130 il öncənin Bakısına aparıb. "Muzey kolleksiyalarının toplanması" mövzusunda beynəlxalq konfrans, VII Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgisi çərçivəsində muzeyin direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Çingiz Fərzəliyevin XIII əsr miniatürələrinə həsr edilmiş "Vərqa və Gülşar" kitab-albomunun təqdimatı keçirilib. "Həyata sevgi ilə: Mikayıl Abdullayev" sərgisi isə SSRİ Xalq rəssamının 100 illik yubileyinin qeyd olunması haqqında dövlət başçısının müvafiq sərəncamına əsasən təşkil edilib.

Zəfərimizin ildönümünə həsr edilən "Mədəniyyətimizin incisi – Qarabağ" sərgisi də muzeyin yaddaqalan layihələrindən olub.

Muzey Mərkəzində Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünə həsr olunmuş "Xocalıda can qaldı", 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş "Xatırlayın, yaşayın, unutmayın!" adlı sərgilər keçirilib. Bundan əlavə, il ərzində "Digital Art Lab" layihəsi üzrə sərgilər, Xalq rəssamı Böyükağa Mirzəzadənin anım gününə həsr olunmuş tədbir, "Bakı qızları" adlı virtual sərgi, Zəfərimizin ildönümü münasibətilə sərgi və s. tədbirlər təşkil edilib.

Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi il ərzində beynəlxalq layihələrdə, sərgilərdə iştirak edib, müxtəlif tədbir və layihələr həyata keçirilib. Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Xalça Muzeyinin təşkilatçılığı ilə Nizami Gəncəvinin 880 illiyi münasibətilə beynəlxalq xalça eskiz müsabiqəsi reallaşdı. "Novruz naxışları", "Pişiklər batıkada", "Zənginləşən xəzinəmiz" və s.

sərgilər, həmçinin ustad dərs-ləri təşkil olunub. "Xalçaçı günü" peşə bayramı münasibətilə "Ənənələrimizi yaşadanlar" adlı tədbir keçirilib. Prezident İlham Əliyevin sərəncamına uyğun olaraq Xalq rəssamı Kamil Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş "Kamil Əliyev: rəssam və dövr" adlı sərgi də sənətkarın yubileyinə töhfə kimi yaddaşlara yazılıb.

İstiqlal Muzeyi əsasən vətənpərvərlik ruhlu layihələr həyata keçirib. 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsinə həsr olunmuş "Qəhrəmanlar can verir yurdu yaşatmaq üçün" adlı layihə üzrə silsilə tədbirlər il ərzində davam edib.

Layihə çərçivəsində "Laçın qarlıları", "Cəsurlar", "Vətən uğrunda", "Şahinlər", "Mübarizlər", "Əbədiyyət ünvanı – şəhidlik" və s. sərgi və tədbirlər qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsinin yaşadılmasına xidmət edir. Bundan əlavə, "Örnek miras", "Zəfər qəhrəmanları", "İstiqal gedən yol" və s. sərgi və tədbirlərlə də milli tarixi yaddaşa işıq salınıb.

AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi də il ərzində Vətən fədailərinin qəhrəmanlıq irsinin qorunub saxlanması və təbliği məqsədilə işlər həyata keçirib. "Anadın arzularına hər zaman Qarabağ" adlı sərgidə 2020-ci ilin

iyulunda baş vermiş Tovuz döyüşlərinin iki qəhrəmanı – general-mayor Polad Həşimov və polkovnik İlqar Mirzəyev, həmçinin Vətən müharibəsinin 101 şəhid və qazisinin əşyaları nümayiş olub. Dahi Azərbaycan şairinin 880 illiyi münasibətilə "Nizami Gəncəvi və Azərbaycan Atabəyləri dövləti" adlı sərgi təşkil olunub.

Qeyd edək ki, Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyi, Dövlət Teatr Muzeyi, görkəmli şəxsiyyətlərin ev-muzeyləri, memorial muzeylər də il ərzində müxtəlif səpkili tədbirlərə ev sahibliyi ediblər.

Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının təşkilatçılığı ilə il ərzində müxtəlif layihələr həyata

keçirilib. Mədəniyyət Nazirliyi və qalereyanın təşkilatçılığı ilə "Nizami Gəncəvinin əsərləri təsviri sənətdə" mövzusunda respublika elmi konfransı keçirilib. "Art Management" adlı silsilə tədbirlər həyata keçirilib. Mədəniyyət Nazirliyi və qalereyanın birgə təşkil etdiyi "Böyük qayıdış. Həsrətin sonu" adlı virtual sərgi torpaqlarımızın azad olmasında Ordumuzun göstərdiyi qəhrəmanlığa həsr edilib.

Paytaxtdakı Xətai Sənət Mərkəzi də Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və digər qurumlarla birgə maraqlı layihələrlə istedadlı uşaq və gəncləri bir araya gətirib. Zəfər Günü münasibətilə "Qələbə hünəri" adlı sərgi təşkil olunub. Eyni zamanda 27 sentyabr – Anım Günü münasibətilə "Milsiz cəsərlər" adlı rəsm sərgisi açılıb. Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr edilmiş akvarel vorkşopu, "Su və rəng ahəngi – 2021" mövzusunda akvarel sərgisi istedadlı yeni nəsillərin yaradıcılıq imkanlarının genişlənməsinə töhfə olub. İl ərzində mərkəzdə "Azərbaycanım" IV respublika uşaq rəsm festivalı çərçivəsində plenərlər də təşkil edilib.

Savalan Fərəcov

İstedadlı gənclərin dövlət başçısının yubileyinə musiqi töhfəsi

Ulu öndər Heydər Əliyev 1996-cı il 22 iyun tarixində "Azərbaycanda gənc istedadlara dövlət qayğısı haqqında" fərman imzalayıb. Fərmana uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə incəsənət sahəsində xüsusi istedadı olan gənclərin yaradıcılıq fəaliyyətinə böyük dəstək göstərilir. Onlar Prezidentin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülür, adları "Azərbaycanın gənc istedadlarının "Qızıl kitabı"na yazılır. Həmçinin İlham Əliyevin 2013-cü il 2 iyun tarixli fərmanı ilə "Gənclər üçün Prezident mükafatı" təsis edilmişdir. Mükafat hər il müxtəlif sahələrdə, o cümlədən incəsənət sahəsində xüsusi fərqlənən gənclərə verilir.

Dövlətimizin bu qayğısı sayəsində musiqi sahəsində uğurlar qazanmış gənclər Prezident İlham Əliyevin 60 illik yubileyinə töhfə olaraq konsert proqramı ilə çıxış etmək təşəbbüsü irəli sürmüşdülər. Dekabrın 24-də, ölkə başçısının 60 illik yubiley günündə, M.Maçomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında konsert keçirildi.

Konserti izləyən tamaşaçılar arasında mədəniyyət naziri Anar Kərimov, nazir müavini Sevdə Məmmədaliyeva, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi Cəlil Məlikov və musiqi məktəblərinin direktorları da var idi. Zəngin repertuarlı konsertdə Gənclər üçün Prezident mükafatçısı Mustafa Mehmandarovun dirijorluğu ilə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Bakı Kamera

Orkestri (baş dirijor və bədii rəhbər – Əməkdar artist Fuad İbrahimov), Bakı şəhər L. və M.Rostropoviç adına 21 nömrəli Musiqi məktəbinin nəfəslilərlər ansambli, Prezident təqaüdü müğənni Ataş Qarayev (vokal), Prezident təqaüdüçüləri Cəmil Səzizadə, Əbdülləli Hüseynli, Vüsalə Babayeva (hər üçü fortepiano), Zərrin Əliyeva (violin), Orxan Hüseynov (çelolo), Nicat Məmmədov (fleyta), Ata-

bəy İsmayilov (tar), Nihad Orucov (vokal) çıxış etdilər.

Proqramda Üzeyir Hacıbəyli, Fikrət Əmirov, Müslüm Məqomayev, Aqşin Əlizadə, Qara Qarayev, Cahangir Cahangirov, Tofiq Quliyev və Qərb bəstəkarlarının əsərləri səsləndirildi.

A.Əlizadənin Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq tarixinin səhifələrini canlandıran, Vətənin füsunkar təbiətini vəfə edən odlun nəfəslisi "Cəngli" əsəri ilə başlayan konsert proqramı zala sanki bir mübarizlik ruhu bəxş etdi. Bəstəkar Əlimərdan Əliyevin "Vətən marşı", C.Cahangirovun "Qarabağ", T.Quliyevin "Qaytağı" Azərbaycan bəstəkarlığı məktəbinin zənginliyini və gənc istedadların sənətə sevgisini nümayiş etdirdi.

İfalar tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılandı. M.Maçomayevin "Azərbaycan" mahnısı ilə tamamlanan konsert həm də gənclərin Vətənə və sənətə sevgi mesajı idi.

Dövlətimizin qayğısı bəstəkarları yeni uğurlara ruhlandırır

"İlham Əliyev və musiqi mədəniyyəti" kitabının təqdimatı keçirildi

Dekabrın 24-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABI) Üzeyir Hacıbəyli adına konsert salonunda "İlham Əliyev və musiqi mədəniyyəti" kitabının təqdimatı keçirildi. Yeni nəşr Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin 60 illik yubileyi münasibətilə işıq üzü görüb.

Kitabın məsləhətçisi və ön sözün müəllifi Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü Firəngiz Əlizadə, tərtibçisi sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızıdır.

Professor Firəngiz Əlizadə tədbiri açaraq bildirdi ki, kitab 60 illiyini qeyd etdiyimiz ölkə başçısının musiqi mədəniyyətimizə qayğı və diqqətini əks etdirən tarixi faktlardan bəhs edir: "Prezident İlham Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin hamisidir. Musiqimizin dünya miqyasında layiqincə təmsil edilməsi üçün hər zaman bəstəkar, ifaçı və musiqişünaslarımızı dəstək olur. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevdən miras qalan bir çox ənənələrlə yanaşı, məhz elm və incəsənət xadimlərinə Prezidentimizin, eləcə də ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın qayğı və diqqəti sanki varislik təmsilində davam etməkdədir".

İttifaqın sədri qeyd etdi ki, göstərilən qayğı bəstəkarlarımızı yeni yaradıcılıq uğurlarına ruhlandırır. Onlar böyük maraqla və həvəslə musiqinin müxtəlif janrlarında əsərlər yazırlar. Bu əsərlərin içərisində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı Ordumuzun qazandığı böyük Zəfər tarənnümü də mühüm yer tutur. Zəfər tariximizə, bu şanlı tarixi yarıdan Ali Baş Komandana yeni əsərlər həsr edilir. Noyabr ayında Heydər Əliyev Sarayında keçirilən "Zəfər çəlgisi" adlı konsertdə bəstəkarlarımızın tarixi Qələbəmizə həsr olunan əsərlərinin səslənməsi bunun əyani sübutudur.

Yeni işıq üzü gören kitabın ölkə başçısının yubileyinə kiçik töhfə olduğunu deyən Firəngiz Əlizadə nəşrin ərəsəyə gəlməsində eməyi keçənlərə minnətdarlığını bildirdi. O, Azərbaycan bəstəkarları və musiqişünasları adından Prezident İlham Əliyevi 60 illik yubileyi münasibətilə təbrik etdi.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev çıxış edərək bildirdi ki, Azərbaycan mədəniyyətinin ən zəngin qollarından birini musiqi sənətimiz təşkil edir: "Musiqi mədəniyyətimiz böyük bir inkişaf yolu keçib. Azərbaycan bəstəkarlığı məktəbinin görkəmli nümayəndələri yaradıcılıqlarında professional musiqinin inkişafı təmayüllərini əks etdiriblər. Bu mirası yaşatmalı və təbliğ etməliyik. Gərəkdir gənclik bəstəkarlarımızın əsərlərinə həssas yanaşsınlar. Daima mütləq etsinlər, klassik irsə sevgi ruhunda yetişsinlər".

Elnur Əliyev təqdim olunan kitabın əhəmiyyətini vurğulayaraq qeyd etdi ki, dövlətimizin musiqiyə, incəsənətə diqqət və qayğısını əks etdirən, mədəni irsimizi yaşadan belə kitablar, həmçinin musiqi sənətimizin inkişafının göstəricisi, yeni musiqi əsərlərinin yaranmasına bir zəmindir.

Tədbirin bədii hissəsində Xalq artisti Firəngiz Əlizadənin Prezident İlham Əliyevə həsr olunan "Zəfər marşı", beynəlxalq müsabiqələr laureatı Pika Axundovanın balada, Əməkdar incəsənət xadimi Məmmədəğa Umudovun marş, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Lələ Cəfərovanın "Zəfər marşı", musiqi tərtibçisi Azad Zahidin "Qalib sərkərdəsi Azərbaycanın" adlı əsərlər səsləndirildi.

Tədbirin sonunda çıxış edən kitabın tərtibçisi Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı bildirdi ki, 10 bölmədən ibarət kitab musiqişünaslar üçün dəyərli mənbə olacaqdır.

Savalan Fərcöv

Qələbə ruhlu notların hakim olduğu il

Əvvəli səh. 1-də

Bir il aradan sonra yeniden təşkil edilən Qələbə Musiqi Festivalının proqramı da zəngin idi. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və təşkilatçılığı, Təhsil və Mədəniyyət Nazirliyi və Bakı Musiqi Akademiyasının dəstəyi ilə 31 iyul – 4 avqust tarixində keçirilən XII Qələbə Beynəlxalq Musiqi Festivalı 5 gün ərzində musiqisevərlərə unudulmaz anlar bəxş etdi. Festivalda klassik musiqi ilə yanaşı, muğam, vokal, kamera musiqisi aşıqları da təşkil olundu.

Sentyabrın 18-dən 24-dək keçirilən Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalı da yaddaşlarda silinməz iz qoydu. Builki festival şanlı Qələbə ruhlu, zəfər sevinci notlarla zəngin idi. Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABI) müxtəlif layihələrlə "Nizami Gəncəvi li"ni öz töhfəsini verdi, qələbə-romans müsabiqəsi keçirdi. Müsabiqənin məqsədi Üzeyir Hacıbəylinin "Sənsiz" və "Sevgili canan" əsərləri ilə təməlini qoyduğu qələbə-romans ənənəsinin davam və inkişaf etdirilməsi, Nizami ya-

radıcılığının müasir dövrdə vokal əsərlərdə musiqi və mətnlərin vəhdətili ilə ədəbi-bədii meyarlara cavab verən yeni qələbə-romansların aşkar edilməsi idi.

Bundan əlavə, Mədəniyyət Nazirliyi və digər qurumların təşkilatçılığı ilə 15-26 noyabr tarixində Bakıda və Gəncədə keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı çərçivəsində hər iki şəhərdə konsert proqramları reallaşdı.

Şanlı Qələbəmizin birinci ildönümü münasibətilə Heydər Əliyev Sarayında "Qarabağ Azərbaycandır" adlı konsert keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu, Bəstəkarlar İttifaqı, Heydər Əliyev Sarayı və Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının birgə təşkilatçılığı ilə başlanan musiqi axşamında bəstəkarlarımızın Qarabağ Zəfərinə həsr olunan 18 simfonik əsəri səsləndirildi.

"Nizami Gəncəvi li"ni musiqi layihələri də zənginləşdirdi. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı (ABI) müxtəlif layihələrlə "Nizami Gəncəvi li"ni öz töhfəsini verdi, qələbə-romans müsabiqəsi keçirdi. Müsabiqənin məqsədi Üzeyir Hacıbəylinin "Sənsiz" və "Sevgili canan" əsərləri ilə təməlini qoyduğu qələbə-romans ənənəsinin davam və inkişaf etdirilməsi, Nizami ya-

radıcılığının müasir dövrdə vokal əsərlərdə musiqi və mətnlərin vəhdətili ilə ədəbi-bədii meyarlara cavab verən yeni qələbə-romansların aşkar edilməsi idi.

Bundan əlavə, Mədəniyyət Nazirliyi və digər qurumların təşkilatçılığı ilə 15-26 noyabr tarixində Bakıda və Gəncədə keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı çərçivəsində hər iki şəhərdə konsert proqramları reallaşdı.

Şanlı Qələbəmizin birinci ildönümü münasibətilə Heydər Əliyev Sarayında "Qarabağ Azərbaycandır" adlı konsert keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu, Bəstəkarlar İttifaqı, Heydər Əliyev Sarayı və Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının birgə təşkilatçılığı ilə başlanan musiqi axşamında bəstəkarlarımızın Qarabağ Zəfərinə həsr olunan 18 simfonik əsəri səsləndirildi.

10-18 sentyabrda Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə reallaşan növbəti Bakı Caz Festivalı da bu musiqini sevənlər üçün bir bayram oldu. Pandemiya səbəbilə bir il aradan sonra keçirilən festival

Azərbaycanın qəhrəman şəhidlərinin əziz xatirəsinə, eləcə də çətin zamanların ağırlığı altında əyilməyən caz musiqisinin ruhuna həsr olunmuşdu.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə 26 oktyabr – 6 noyabr tarixində keçirilən "Caz səsləri" ("Jazz Voices") silsilə tədbirləri isə həm Zəfərimizin ildönümünə, həm də Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) 100 illik yubileyinə həsr olunmuşdu.

Bundan əlavə, il ərzində tanınmış incəsənət ustalarımızın bir sıra ölkələrdə yaddaqalan konsertləri keçirildi. İstedadlı uşaq və gənclərimiz müxtəlif festival və müsabiqələrdə iştirak edərək uğur qazandı. Həmçinin Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında xidmətləri olan sənətkarların yubileyli münasibətilə tədbir, konsert, müsabiqə və festivallar keçirildi.

Bəli, 2021-ci ildə ölkəmizin musiqi, sənət mühitinə Qələbə ruhlu notlar hakim idi. İnənirəm ki, yüksək sənət ruhu və yaradıcılıq şövqü növbəti ilin musiqi həyatında da davam edəcək...

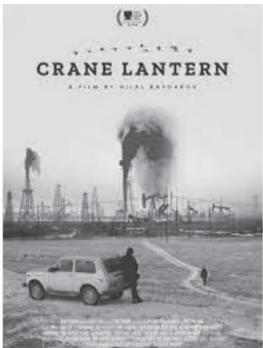
Lalə

Əvvəli səh. 1-də

Bununla yanaşı, 44 günlük Vətən müharibəsində misilsiz qəhrəmanlıq salnaməsi yaratmış Ordumuzun müxtəlif qoşun növlərinin müharibədəki şanlı döyüş yolunu, şücaətini və Zəfərimizi əks etdirən "Görünməyən qəhrəmanlar" ("İctimai TV" ilə birgə) adlı silsilə (5 ekran işi) filmlər istehsal edilərək tamaşaçılara təqdim olundu.

Bu il "Azərbaycanfilm" in çəkdiyi 5 hissəli "Köşk" bədii televiziya filmi ekranlara çıxdı. Bununla yanaşı, Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyinə həsr olunmuş, 12 bölümdən ibarət "Xosrov və Şirin" ("İctimai TV" ilə birgə) 12 bölümdən ibarət bədii teleserial istehsal olundu.

2021-ci ildə Mədəniyyət Nazirliyinin elan etdiyi "Böyük Qayıdış" qısametrajlı bədii, sənədli və animasiya film layihələri müsabiqəsində seçilmiş 2 sənədli film layihəsindən "Fulya" ("Dada Yapım" ilə birgə, Türkiyə) filmi istehsal edildi. Filmin Türkiyə və Azərbaycanda premyeraları keçirildi. Müsabiqənin ikinci qalibi "Müharibənin uşaqları" sənədli filminin isə istehsalı yekunlaşmaq üzrədir. Daha sonra layihənin qalibi olan "Quyu" qısametrajlı bədii filmi istehsal edilmiş və hazırda xarici distribusiyası həyata keçirilir.

İlin əvvəlindən etibarən Azərbaycan kinosuna həsr edilmiş "Bizim kino" ("İctimai TV"-nin dəstəyi ilə) 24 hissəli kinojurnal tamaşaçılara təqdim olunub.

Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə "Salnaməfilm" studiyasında 2010-cu ildən ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canını və qanını əsirgəməyən Vətən fədailəri – Milli Qəhrəmanlarımız haqqında 40-dan çox sənədli film çəkilib. Bu il isə 10 filmin çəkilişi başa çatdırılıb. "Hər şey yaxşı olacaq", "Topraqına baş əyərəm", "Oğuz elinin qəhrəmanı", "Oğlunun gündəliyi", "Poladın izliyə", "Artilyeriyanın atası", "Bizim komandir", "Vətənin sipəri, mərdin tərpi", "Yarıdan qalan uçuş" sənədli filmləri də Azərbaycanın qəhrəmanlıq tarixinə işıq salır.

2021-ci ildə Bakı Media Mərkəzi ilə "Azərbaycanfilm" in birgə istehsal etdiyi "Biz" sənədli filmi (ideya müəllifi, rejissoru Orman

2021-ci ildə kino yaddaşına yazılanlar

Əliyev) Vətən müharibəsinin birinci ildönümü ərəfəsində iki dəfə "İctimai TV"-də nümayiş olundu və tamaşaçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılandı.

Bu il həmçinin Bakı Media Mərkəzi və "Salnaməfilm" studiyasının birgə istehsalı olan "Şuşa, sən azadsan!" sənədli filmi (rejissor Cavidan Şərifov) böyük maraqla qarşılandı. "O, Xarqo idi" ekran əsəri dövlət başçısının sərəncamına əsasən ötan il 100 illiyi qeyd olunan Azərbaycan xalqının cəsur övladı, əfsanəvi partizan Əhmədliyə Cəbrayilovun ömür yolundan bəhs edir. "Aşıq Ələsgər – 200" filmi saz-söz ustasının yubileyinə həsr olunub. "Salnaməfilm" həmçinin bu il görkəmli neftçi soydaşımız, Rusiyanın Tümen vilayətində neft kəşf edənlərdən biri Fərman Salmanova həsr olunan "Mən neft tapdım. Salmanov" adlı sənədli filmin istehsalına başlayıb.

Bu il Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən təsis edilən Azərbaycan Film Komissiyasının ("Filming Azerbaijan") təqdimat mərasimi keçirildi. Komissiyanın yaradılmasında əsas məqsəd Azərbaycanı beynəlxalq kino istehsalçıları üçün geniş imkanları

olan çəkiliş məkanı kimi təqdim etməkdir, beynəlxalq kino istehsalçıları ilə müştərkə layihələr həyata keçirmək və ölkəmizə xaricdən maliyyə vəsaitinin cəlb edilməsinə təmin etməkdir.

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən KinoAgentliyinin yaradılması ilə bağlı işlər də başlanılıb. Agentliyin yaradılmasında məqsədi kino sənayesində müasir tələblərə cavab verən şərait yaratmaq, xarici investitorları kino sənayemizə cəlb etmək və bununla da Azərbaycan kinosunun inkişafına nail olmaqdır.

Pandemiya şəraitində həm onlayn, həm də ənənəvi formatda kinofestival və müsabiqələr də keçirildi.

Sentyabrın 3-dən 7-dək keçirilən IV "Animafilm" Beynəlxalq Animasiya Festivalı bu il "Əlillik" mövzusunda həsr olunmuşdu. Festivalın müsabiqə proqramına 40 ölkədən 134 film daxil edilmişdir.

19-23 noyabr tarixində 12-ci Bakı Beynəlxalq Qısa Filmlər Festivalı gerçəkləşdi. "CİNEMA" Gənc Kinematografçılar Mərkəzinin təsis etdiyi festival bu il də Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə keçirildi.

Sentyabr ayında ölkəmiz Daşkənd Beynəlxalq Film Festivalında xüsusi proqramla təmsil olundu. Festival çərçivəsində "Azərbaycan kinosu günləri" keçirildi. 8-12 noyabr tarixində İstanbulda keçirilən "Dədə Qorqud" ("Korkut Ata") Türk Dünyası Beynəlxalq Film Festivalında da Azərbaycan kinosu geniş şəkildə təmsil olundu.

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakı Media Mərkəzi və "Salnaməfilm" studiyası tərəfindən istehsal olunmuş "Sonuncu" sənədli filmi "OFF CINEMA" 25-ci Beynəlxalq Sənədli Film Festivalında "Bürünc qəsr" mükafatına, Azərbaycanlı rejissor Hilal Baydarovun "Durna çirəyi" filmi 34-cü Tokio Beynəlxalq Film Festivalının "İncəsənətə töhfəyə görə" xüsusi mükafatına layiq görüldü.

Rejissor Rüfət Həsənovun "Daxildəki ada" filmi isə Amerika Kino Akademiyasının "Oskar" mükafatına Azərbaycanın namizədi olaraq təqdim edilmişdir.

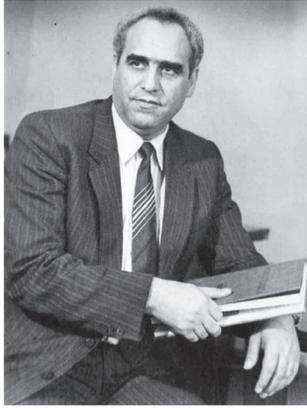
Beləliklə, ilin kino mənzərəsinə diqqət edəndə ürəkaçan rəngləri görə bilirik. Bu il ilk dəfə Milli Kino Günü açıq havada 4 filmi premyerası ilə də yaddaşlara yazıldı...

L.Azəri

Vətənsəvər şair, unudulmaz insan

Şahmar Əkbərzadənin
80 illiyi münasibətilə

Doğru deyiblər ki, həyat qəribəliklər, gözənlilməz hadisələrlə dolur. Bir məhəbbət sözündə olduğu kimi – "Ey həyat, sən nə qəribəsən...". Yaşadığımız ömür yolunda nələrin baş verəcəyini kimsə proqnozlaşdırma bilməz.

Hələ məktəbli vaxtlarımda atam müəllimlə marağımızı artırmaq üçün hər dəfə yay tətilində abunə yəzildiği qəzet və jurnalları bizə oxutdurur, özü də bizi dinləyirdi. Qəzet və jurnalları oxuyan zaman rastıma çıxan publisistik yazıları, vətənpərvər və düşündürücü şeirləri Şahmar

Əkbərzadə imzası məni çox duyğulandırdı. Sonralar onun yaradıcılığının sorağına düşdüm, "Ona yanırım ki...", "Yollar", "48 ölçülü qadın paltar", "Utanım yerinə", "Laçın dağlarına məktub", "Nağara", "Mərkəzi poçtxana" kimi çox səmimi və vətənpərvər şeirlərini oxudum. Bu şeirlər içərisində ən çox da "48 ölçülü qadın paltar" məni çox təsir etmişdi:

*Geyimlər görəndə, ana, hər dönə
48 ölçüdə qalar gözlerim.
Cibim pullarının qəbrinə döner,
Titrəyər dizlərim, dolar gözlerim.*

*48 ölçüdə paltar geyərdin.
Kəşər şaxta məni, döyər qar məni.
48 ölçüyə çevrilib dərdin
Vitrindən boylanıb yandırır məni...*

*...Geyimlər-keçimlər gəlməz eyninə,
Bigənə qalmısan, ana, hər şeyə.
Vətən torpağını geyib eyninə
Çoxdan qovuşmusan ölçüsüzlüyə.*

Bu şeirdə şair qəlbini ana müqəddəsliyinə, ana uralığına ehtiramı ilə yanaşı, ana itkisindən doğan ağır nisgilin də yüksək poetik ifadəsi oxucunu düşüncələrə qərq edir. Şahmar Əkbərzadə hər gün şütüdüyümüz yollara da tam başqa məna, məzmun verir. "Yollar" şeirində yazır:

*Ayaqla torpağın öpüşməsindən
Doğulub böyüyür yollar həyatda.
Tapdana-tapdana min illər boyu,
Ömür qazanıbdır ayaqlar altıda.*

*Gəlmi-gedimli yol nəsilərin,
Ölməz abidəsi, əmanətidir.
Tapdanmaq – insanın şərəfsizliyi,
Tapdanmaq – yolların ləyaqətidir.*

*İnsan qədəminə tamarzi qalmaq,
Yolların bağrına çəkilən dağdır.
Dünyada ayaqlar altıda yaşamaq,
Bircə yollar üçün alçalmamaqdır.*

O vaxt bu şeirləri oxuyanda Şahmar müəllimi şəxsən görmək istəyirdim. Heç ağılıma da gəlməzdi ki, vaxt gələcək, mən "And" qəzetində işlədiyim müddətdə "Mədəniyyət" qəzetinin redaktor müavini, yazıçı, filosof Firuz Mustafa vasitəsilə Şahmar Əkbərzadə ilə yaxından tanış olacağam. Hətta yaradıcısı və ilk baş redaktoru olduğu bu qəzetdə onunla birgə çalışmaq, mənə zənginləşmək xoşbəxtliyi mənə də qismət olacaq...

"And" qəzetində çalışarkən kitab tərtibatı, dizaynı ilə də məşğul olurdum. Bir gün Firuz müəllim dedi ki, səni "Mədəniyyət" qəzetinin baş redaktoru, şair-publisist Şahmar Əkbərzadə ilə tanış etmək istəyirəm. Onun da əsərlərini yığılıb çap olunmasına köməyin dəyər. Şahmar müəllimin adını və onunla tanış olacağımı eşidəndə məktəb illərindəki arzumu gerçəkləşəcəyinə çox sevindim.

Beləliklə, biz Şahmar müəllimlə tanış olub əməkdaşlığa başladım. Onun necə səmimi, ətrafındakılara necə dəyər verən insan olduğunu bir daha şahidi oldum. O, bəzən şeirlərini oxuyaraq "nəne (özünə doğma bildiklərinə belə müraciət edərdi), gör bu şeir necədir, xoşuna gəlirmi" deyər soruşardı. Bu, onun qəlbini böyüklüyündən, mənəvi zənginliyindən irəli gəlirdi. Özünlü dilindən səsləndirdiyi şeirləri dinləmək isə adamın ruhunu oxşayırdı. Bir müddət sonra Şahmar müəllimin "nəne, işin mənim xoşuma gəlir, səni qəzetimizə işə götürəcəm" deməsi məni çox sevindirdi.

Təəssüflər olsun ki, şeirlərində də qeyd etdiyi kimi, torpaq həsrəti ona çox pis təsir edirdi. Qərib Təbrizi üreyin dərd edən şairin Qarabağsızlığa – Vətən torpaqlarının düşmən tapdağı altında qalmağına, Qarabağsız qarabağlı olmağa üreyi heç dözmədi. 2000-ci ilin avqustunda Şahmar müəllim dünyasını dəyişdi... Onun qəfi vətəni, yaxınları, bir sözlə, onu tanıyan, nəcib insanlığını bilən və yaradıcılığını sevmə hər kəs kimi məni də çox sarıtdı...

2001-ci ildə "Mədəniyyət" qəzetində işə başladım. O vaxtdan 20 il keçir. Çox hadisələr baş verdi. Qəzetimiz bu gün də Şahmar müəllimin qoyub getdiyi ənənəyə sadiq fəaliyyətini davam etdirir...

2001-ci ildə "Vektor" Beynəlxalq Elmlər Akademiyası tərəfindən Şahmar Əkbərzadə adına beynəlxalq ədəbiyyat mükafatı təsis edildi. 2014-cü ildə "Şahmar Ədəbi Məclisi" təsis olundu. Və ən əsası, Şahmar müəllimin mezar daşında daşlaşmış, çox sevdiyi və artıq Zəfərimizin simvolu olan xarıbülül Ali Baş Komandanın əmri və Ordumuzun igidliyi sayəsində yenidən cücadı – "Xarıbülül" musiqi festivalı yenidən böyük coşğu ilə azad Şuşada gerçəkləşdi, yağı düşmənin bağrını yarıdı. Mən ona yanırım ki, bütün bunları görmək vətənsəvər şairimizə qismət olmadı...

Təəssüflər olsun ki, Şahmar müəllim, bu il sızsiz iki yubileyi keçiririk – ilin ilk ayında sizə əziz olan "Mədəniyyət" in 30 illiyini və ilin son ayının son gününə 3 gün qalmış 80 illik yubileyinizi... Kaş bu yubileyləri sizinlə və "Mədəniyyət" qəzetinin kollektivi ilə birgə Qarabağda – mədəniyyətimizin paytaxtı Şuşada keçirdik... Təsəllini isə onda tapıram ki, Vətənin bütövlüyü ilə yəqin sizin ruhunuz da rahatlıq tapıb. Ruhunuz şad olsun, əziz və böyük İnsan...

Səbinə Əlibalaqızı

6 yaddaş

Azərbaycan xalqının birliyi 44 günlük Vətən müharibəsində özünün ən bariz ifadəsini tapdı. Xalqımız müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək, qəhrəman Ordu-muza hər cür dəstək verərək, bir yumruq fimsallı həmrəylik nümayiş etdirdi və bu dəmir yumruq düşmənin belini qırdı. Vətən uğrunda canından keçmiş igidlərin ailə üzvləri, şəhidlərin xalqımıza əmanət olan övladları ilə bir arada tariximizin əlamətlər günlərini qeyd etmək, bayramlaşmaq xoş və qürurverici hadisədir.

Bu fikirlər dekabrın 26-da "Sədərək" Ticarət Mərkəzində "Sədərək" firmasının, "Sabit Mühafizə Xidməti" MMC-nin əməkdaşlarının, Bakı şəhəri Müslüm Maqomayev adına 26 sayılı onbirillik Musiqi məktəbinin, Elçin Qarazadə adına 270 sayılı tam orta məktəbin, 316, 112, 194 sayılı tam orta məktəblərin, Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində İncəsənət Gimnaziyasının müəllim-şagird kollektivinin və şəhid ailələrinin iştirakı ilə 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə keçirilən tədbirdə səslənib.

Tədbir ticarət mərkəzinin ərazisində, "Sabit Mühafizə Xidməti"nin (SMX) inzibati binasının həyatında "SMX"-nin əməkdaşı, şəhid Nəcəddin Sarkayevin büstünün ziyarət olunması ilə başlayıb.

"Sədərək" firmasının mətbuat xidmətinin rəhbəri Kamaləddin Qədim iştirakçıları salamlayaraq bildirib ki, Zəfər ruhu ilə yaşadığımız ilin sonunda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nü qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə anaraq qeyd etməyimiz bu günə xüsusi bir anlam verir. Şahidləri bizim Zəfər tariximizin yeni dövrü başlayır. Bundan sonra xalq və cəmiyyət olaraq borcumuz yeni nəsilləri onların həyat yolundan örnək alaraq vətənpərvər ruhda böyütməkdir. K.Qədim qeyd edib ki, "Sədərək" firması Vətən müharibəsi dövründə döyüşən ordu hissələrinə

Tarixi Zəfər həmrəyliyimizin ifadəsidir

"Sədərək" Ticarət Mərkəzində şəhid ailələri ilə birlikdə
Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü qeyd olunub

hər tərəfli dəstək və maddi yardım göstərdiyi kimi, müharibədən sonra şəhid ailələrinə, qazilərə də diqqət və qayğı göstərir. Fırmanın təsisçisi Yusif Qədimbəylinin təşəbbüsü, "Sədərək" Xeyriyyə Cəmiyyətinin sədri Ənvər Qədimovun rəhbərliyi, ticarət mərkəzində çalışan sahibkarların yaxından iştirakı ilə bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər davamlı olacaq.

bəsinin hər şəhidinin adına ağac əkilməsi nəzərdə tutulur. Burada həmçinin Birinci və İkinci Qarabağ müharibələri şəhidlərinin portretlərindən ibarət stendlər yaradılıb. Üç stenddə 96 şəhidin fotoları vurulub. 8 Noyabr – Zəfər Günü münasibətilə keçirilən bayram tədbirində bağın girişində "Şəhidlər bulağı" da açılıb.

ra yaddaqalan tədbirlər keçirmişik və şəhid ailələri ilə hər belə görüş bizə qürur verir. Bugünkü tədbirə təhsil müəssisələri, bu sahədə çalışan təşkilat rəhbərləri, müəllim və şagirdlər də dəvət olunub. Məqsədimiz istedadlı uşaqların tariximizə şanlı şahifələrinə yazmış qəhrəmanların ailə üzvləri, onların yaşadığı olan şəhid övladları ilə tanış olma-

Sonra "SMX" MMC-nin əməkdaşı Elvin Zeynalov Vətən müharibəsinin 21 yaşılı şəhidi Nəcəddin Sarkayev haqqında tədbir iştirakçılarına məlumat verib. Bildirib ki, Vətən müharibəsində "Sabit Mühafizə Xidməti"nin 30 əməkdaşı iştirak edib, bir nəfər şəhid olub. Balakən rayonundan olan N.Sarkayev 2019-cu ildə ticarət mərkəzində mühafizə xidmətinə fəaliyyətə başlayıb. 2020-ci ilin 27 sentyabrında Vətən müharibəsi başlayanda könüllü cəbhəyə yollanıb. Döyüşlərin birində yaralansa da, müalicəsi bitən kimi yenidən cəbhəyə qayıdıb. 6 noyabrda Suqovuşan istiqamətində həlak olub. Diqqətə çatdırılıb ki, N.Sarkayevin büstü "Sədərək" firmasının inzibati işçiləri, ticarət mərkəzində çalışan sahibkarlar, "Sədərək" Xeyriyyə Cəmiyyətinin üzvləri və "SMX" MMC-nin rəhbər heyəti tərəfindən ianə olunan vəsait hesabına hazırlanaraq ucaldılıb.

Tədbir iştirakçıları büstün önünə gül dəstələri qoyaraq şəhidin xatirəsinə yad ediblər.

Sonra iştirakçılar "SMX"-nin inzibati binası yaxınlığında salınan "Şəhid bağı"na gəliblər. Məlumat verilib ki, "Sədərək" firması rəhbərliyinin dəstəyi ilə şəhidlərin xatirəsinə ehtiram olaraq salınan bağda indiyədək 760 ağac, gül kolları əkilib. Bağın sahəsinin genişləndirilərək Vətən müharibəsi

Qeyd olunub ki, gələcəkdə bura ticarət mərkəzinə gələnlərin ziyarət edəcəyi, şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr olunan tədbirlərin keçirilməyə gözəl bir parka çevriləcək. Ticarət mərkəzinin "Elit" kompleksində yaradılan "Zəfər guşəsi"nin də gələcəkdə muzey kimi "Şəhid bağı"nın ərazisində fəaliyyət göstərməsi nəzərdə tutulur.

Sonra tədbir iştirakçıları "Elit" kompleksinin 2-ci mərtəbəsində "Zəfər guşəsi" ilə tanış olublar. Bildirilib ki, "Sədərək" Xeyriyyə Cəmiyyəti tərəfindən yaradılan guşədə Zəfər salnaməsini əks etdirən, eləcə də "Sədərək" firması tərəfindən Vətən müharibəsi dövründə ordu hissələrinə yardımların göstərilməsi, qazilərimizin döyüş yolu ilə bağlı fotoları, müxtəlif eksponatlar yer alıb.

Tədbir ticarət mərkəzindəki "Şah" hotelə ziyafət və musiqili proqramla davam edib. K.Qədim "Sədərək" firmasının rəhbərliyi adından hər kəsi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə təbrik edib. Bildirib ki, ticarət mərkəzində şəhid ailələri ilə bir arada belə əlamətdar tədbirlərin keçirilməsi xoş ənənə halını alıb. Bu tədbirlərin hazırlanmasında həm təşəbbüskar olaraq, həm də təşkilatı baxımdan "Sabit Mühafizə Xidməti" MMC-nin direktoru Şahlar Səferovun xüsusi zəhməti var.

Sonra söz Ş.Səferova verilib. Ş.Səferov vurğulayıb ki, Zəfər ruhu ilə yaşadığımız bu il ərzində bir si-

sina, ünsiyyət qurmasına, vətənsəvər nəsil kimi yetişməsinə vasilə olmaqdır. "Sədərək" firmasının rəhbərliyinin dəstəyi ilə ticarət mərkəzi artıq belə əlamətdar tədbirlərin keçirildiyi bir məkana da çevrilib.

"Green Start Academy" tədris yaradıcılıq mərkəzinin rəhbəri Aysel Rəsulzadə dəvətə görə təşəkkürünü bildirərək, xalqımızın Həmrəylik Günü'nü şəhidləri anmaqla qeyd etməyin xüsusi anlam kəsb etdiyini vurğulayıb. "Green Start Academy"nin istedadlı uşaqları vətənpərvərlik ruhlu şeirlər söyləyiblər.

Bakı şəhər M.Maqomayev adına 26 sayılı Musiqi məktəbinin müəllimi, bəstəkar Lalə Şirin də dəvətə görə minnətdarlığını ifadə edərək bu görüşə yetirmələri ilə birlikdə musiqi çəlgisi ilə gəldiklərini deyib. Məktəbin şagirdləri müəllimlərinin bəstələdiyi musiqiləri ifa ediblər.

Daha sonra şəhid övladlarının iştirakı ilə bayram tortu kəsilib, şəhid ailələrinə hədiyyələr, uşaqlara bayram sovqatları təqdim edilib.

Milli Qəhrəman Pənah Mirzəyevin bacısı Nazilə Mirzəyeva, şəhid Fuad Əsədovun anası Solmaz müəllimə, şəhid Arif Alekseyevin həyat yoldaşı Mələhət müəllimə, şəhid Nəcəddin Sarkayevin qardaşı Abdulla Sarkayev və digər çıxış edənlər diqqət və qayğıya, şəhidlərin xatirəsinə göstərilən ehtirama görə "Sədərək" firmasının rəhbərliyinə təşəkkürlərini bildiriblər.

2021-ci ildə qalanlar...

12 aprel – Əməkdar mədəniyyət işçisi, "İrs" folklor ansamblının bədii rəhbəri olmuş Sidiqi Mustafayev (24.2.1941 – 2021).

14 aprel – filologiya elmləri doktoru, mədəniyyət xadimi Adilxan Hüseyinli oğlu Bayramov (19.2.1949 – 2021).

15 aprel – Əməkdar mədəniyyət işçisi, tarixçi, arxeoloq Kamil Fərhad oğlu İbrahimov (6.8.1962 – 2021).

16 aprel – Xalq artisti, görkəmli kinorejissor, ssenarist, pedaqoq, Dövlət mükafatı laureatı Eldar Tofiq oğlu Quliyev (18.1.1941 – 2021).

21 aprel – Gənc Tamaşaçıları Teatrının aktoru Ələsgər Novruzeli oğlu Qurbanliyev (23.3.1948 – 2021).

26 aprel – Əməkdar artist, müğənni Balaloğlu Xanoğlu oğlu Əşrəfov (8.10.1951 – 2021).

5 may – Xalq şairi, Yazıçılar Birliyinin birinci katibi, Dövlət mükafatı laureatı Fikrət Göyüş oğlu Qoca (25.8.1935 – 2021).

7 may – Xalq artisti, aktyor Arif Əli oğlu Quliyev (16.5.1950 – 2021).

7 may – Xalq şairi Musa Səfəmməd oğlu Yaqub (10.5.1937 – 2021).

10 may – tanınmış rəssam Eldar Zeynalov (1961-2021).

20 may – Əməkdar artist, rəqqas Qorxmaz Ağababaoğlu Qurbanov (18.7.1940 – 2021).

21 may – Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq rəssamı, Dövlət mükafatları laureatı, Tahir Teymur oğlu Salahov (28.11.1928 – 2021).

25 may – Əməkdar müəllim, G.Şaroyev adına 35 sayılı Musiqi məktəbinin direktoru Yusif Boran oğlu Vəliyev (15.8.1952 – 2021).

28 may – Əməkdar artist, müğənni Zöhrə Abdulla qızı Abdullayeva (16.12.1952 – 2021).

9 iyun – Xalq artisti, aktyor, kinorejissor Ramiz Hacıağa oğlu Əzizbəyli (20.7.1948 – 2021).

12 iyun – akademik, tarixi mədəni irsimizə bağlı kitabların müəllifi Çingiz Oveysi oğlu Qacar (6.6.1929 – 2021).

22 iyun – kinorejissor, rəssam Əlisəftər oğlu Bədizadə (13.1.1945 – 2021).

4 iyul – arxeoloq, tarix elmləri doktoru Rauf Maqomedoviç Munçayev (23.9.1928 – 2021).

18 iyul – tanınmış publisist, uzun illər "Mədəniyyət" qəzetinin yazarı olmuş Tahir Heydər oğlu Abbaslı (25.9.1948 – 2021).

20 iyul – Əməkdar mədəniyyət işçisi, Zəfər Baba qızı Babayeva (17.11.1954 – 2021).

24 iyul – Xalq artisti, müğənni Səməd Səmədov (17.9.1946 – 2021).

13 avqust – Xalq artisti, aktyor Vaqif Məzahir oğlu Əliyev (31.7.1940 – 2021).

31 avqust – Azərbaycanın Əməkdar artisti, Rusiyanın Xalq artisti Tamilla Mirsüca qızı Ağamirova (21.8.1928 – 2021).

31 avqust – şair, ssenarist Əhməd Oğuz (Əhməd Musa oğlu Kərimov; 13.11.1961 – 2021).

3 sentyabr – Xalq rəssamı, heykəltəraş Arif Şamil oğlu Qaziyev (2.1.1937 – 2021).

4 sentyabr – Əməkdar mədəniyyət işçisi, Nairə Hafiz qızı Sadıxova (21.7.1964 – 2021).

14 sentyabr – Əməkdar artist, müğənni, bəstəkar Yaqub Zürrüfçü (8.4.1956 – 2021).

15 sentyabr – Əməkdar artist, arfa ifaçısı Çiçək Məmmədhusəyın qızı Rzaşeyva (13.6.1944 – 2021).

16 sentyabr – Əməkdar mədəniyyət işçisi, dirijor Nizami Tahir oğlu Məmmədov (21.9.1947 – 2021).

26 sentyabr – Əməkdar elm xadimi, tanınmış filosof alim Zümrüd Əliqulu qızı Quluzadə (17.3.1932 – 2021).

26 sentyabr – Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Adil Musa oğlu Bəbirov (15.2.1934 – 2021).

26 sentyabr – Xalq artisti, müğənni, "Qaya" kvartetinin bədii rəhbəri olmuş Teymur İbrahim oğlu Mirzəyev (1935–2021).

30 sentyabr – Azərbaycan və Özbəkistanın Əməkdar artisti Kövçək Əliyeva (1935–2021).

30 sentyabr – tanınmış müğənni Səyyad Əşrəf oğlu Əlizadə (6.8.1958 – 2021).

5 oktyabr – Xalq artisti, Gəncə Dövlət Dram Teatrının rejissoru Vaqif Abdulla oğlu Şərifov (12.8.1943 – 2021).

7 oktyabr – Əməkdar rəssam, heykəltəraş Namiq Əbdülxalıq oğlu Dadaşov (27.11.1945 – 2021).

8 oktyabr – Xalq artisti, teatr rejissoru Ağaqışı Şəmməd oğlu Kazımov (28.6.1935 – 2021).

22 oktyabr – Xalq artisti, xanəndə, opera müğənnisi Cənəli Xənəli oğlu Əkbərov (10.3.1940 – 2021).

8 noyabr – tanınmış rəssam Abbas Ələsgər oğlu Kazımov (1.1.1956 – 2021).

9 noyabr – Əməkdar artist, tarzen, pedaqoq Fəridin Yusif oğlu Ələkbərov (20.6.1921 – 2021).

13 noyabr – Əməkdar memar, Dövlət mükafatı laureatı Rəsim Həsən oğlu Əliyev (16.7.1934 – 2021).

16 noyabr – Əməkdar artist, tanınmış aktyor Məcnun Salam oğlu Hacıbəyov (5.10.1935 – 2021).

16 noyabr – tanınmış heykəltəraş, Ukraynanın Xalq rəssamı Seyfəddin Əli oğlu Qurbanov (19.10.1962 – 2021).

22 noyabr – Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Sultanova Asya Baxış qızı (16.10.1923 – 2021).

2 dekabr – Əməkdar mədəniyyət işçisi Gülnar Ələkbər qızı Əliyeva (29.8.1945 – 2021).

6 dekabr – tarix üzrə elmlər doktoru Aydın Hüseynağa oğlu Balayev (19.11.1956 – 2021).

7 dekabr – dilçi alim, filologiya elmləri doktoru Qara İbrahim oğlu Məşədiyev (15.5.1939 – 2021).

8 dekabr – tarixçi, AMEA-nın müxbir üzvü Fəridə Cəfər qızı Məmmədova (8.8.1936 – 2021).

20 dekabr – Əməkdar artist, Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrının aktyoru Elçən Şıxalı oğlu Şirəliyev (2.10.1962 – 2021).

25 dekabr – İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının aktyoru Məmməd Eldəniz oğlu Zeynalov (1978-2021).

26 dekabr – yazıçı-publisist, Əməkdar jurnalist Əhməd Məmməd oğlu İsayev (30.8.1941 – 2021).

27 dekabr – Əməkdar artist, aktyor, rejissor Zilli Yunus oğlu Namazov (15.10.1951-2021).

Xatırladı: V.Orxan

Cəsarətin ünvanı

İctimai təkəkkürün formalaşmasında mühüm rol oynayan kinonun məzmunu dərin, aktyor ifası peşəkar olduqca sənət həyatın inkişafına zərərli, qəbul edilir, sevilir, baxılır. Sənətdə seçilmək, cəmiyyətin sevimli olması bu mənada heç də asan deyil. Bəzi hallarda milyonların sevgisi ilə əhatələnmək doğmalarının sevgisindən məhrum qalmağ hesabına başa gəlir. Bu isə bir ömrə yansıyan kədər, nisgil deməkdir.

Azərbaycan kinosunun sevilən simalarından olan Xalq artisti, istedadlı teatr, kino aktrisası Səfura İbrahimova da sevidiyi sənətin dolanbac çiğirarında zəhmətli, istedadlı hesabına qazandıqı uğuru köksünə sıxmağa, sevincini, nailiyyətlərini bir gözü nəmli, bir gözü gülərlə yaşamağa məcbur olub. Yaxınlarının, doğmalarının (əsasən də anasının) tənələrindən çəkinməyib, həyatın zərbələrinə xoş niyyəti, zəhmətli, istedadlı ilə cavab verib, qalib gəlib. Məsələyi həyatın nicatına çevirən inca ruhlu xanım iradəsinə, mətinliyinə arxalanaraq arzularını gerçəkləşdirib, cəsarətinin ünvanı olan sənətinə milyonlara çatdırıb, şəxsiyyətini sənəti fonunda, sənətinə şəxsiyyəti fonunda sevirib.

Sənətə doğru

Səfura İbrahimova 1938-ci il dekabrın 27-də Bakıda anadan olub. Orta məktəbi (14 sayılı) bitirdikdən sonra (1955), bir müddət "Stalinneft"də, həmçinin 44 sayılı orta məktəbdə işləyib, dram dərnəyinə gedib. Mirzəağa Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Teatr İnstitutunun (indiki ADMİU) Dram və kino aktyorluğu fakültəsində təhsil alıb (1960-1964), professor Rza Təhməsin kursunu bitirib.

Tələbəliyinin ilk günlərindən sənət müəllimlərinin diqqətini cəlb edib, birinci kursdan Akademik Milli Dram Teatrına dəvət alıb. İlk dəfə İslam Səfərinin "Ana üreyi" tamaşasında Xatirə rolunu oynayıb. Teatrda xalq ar-

1945-ci ilin məşhur filmindən sonra Üzeyir Hacıbəylinin ölməz əsərinin yenidən ekranlaşdırılması böyük cəsarət tələb etsə də, görkəmli kinorejissor Tofiq Tağızadə fərqli quruluşda və aktyorların peşəkar təqdimatında musiqili komediyanı bir daha sevdirməyə, əsərə uğurlu ekran taleyi bəxş etməyə nail olub.

Sultan bəyən ailəsində qulluqçu işləyən Telli özündən çox ailədəki qızların (Gülçöhrə, Asya) xoşbəxtliyini arzulayıb. Personajın nikbin cəhətləri (Janrın təbiətinə, əsərin məzmununa uyğun olan), xoş rəftarı ictimai əsərin məzmununun bilavasitə (komik) çatdırılmasına təsir göstərir, Telli'nin səciyyəvi cəhətləri, danışığı və jestləri digər personajların (Soltan bəy, Vəli) fərdi cəhətlərini də tanımağımıza imkan yaradır (Bu fikri aktrisanın "Dərviş Parisi partları" filmində oynadığı qulluqçu Gülpəri roluna da şamil etmək olar).

nın "Həyat öyrədir" filmində Leyla roluna çəkildim. Film 1961-ci ildə ekranlara çıxdı". Sözügedən filmdəki uğuruna, həmçinin teatrda olan peşəkarcılığına görə görkəmli kinorejissor Əlisəttar Atakişiyev Səfura xanımı "Bizim küçə" (1961) filmində Asya roluna dəvət edir. Kiçikpənlərlə rol çərçivəsində obrazın tərəf-müqabilərinin hadisələrə müdaxiləsini təmin, mövzunun mahiyyətini təlqin edən personaj hadisələrin axıcılığına təsir edir, aqressiv xarakterli, ətrafında yaraşdığı gərginliklərin fonunda digər prototiplərin müsbət xarakterini qapalıdır. Bu isə yaradıcılıq texnikasının dəqiq mizanlanmış üslubu, sənət biliciliyinin göstəricisidir.

Yeni "Arşın mal alan" ekranlara çıxdıqdan bir il sonra yaradıcı qrupun üzvlərindən rejissor Tofiq Tağızadə, aktrissalar Səfura İbrahimova, Leyla Şixlinskaya sovet kinematografılarına nümayəndə heyətinin tərkibində Yaxın Şərq ölkələrində (İordaniya, İraq, Suriya) sovet filmləri heftəsində iştirak edirlər. Kino tədqiqatçısı Aydın Kazımzadənin sözügedən filmə bağlı məqaləsinə istinad edək: "Tofiq Tağızadə danışdığı ki, bizim filmimiz dərhal müvəffəqiyyət qazandı və hər yerdə – Əmmanda, Bağdadda, Dəməşqədə kinoteatrların sahibləri bizi dilə tuturdular ki, bayram programını uzadaq...". Bundan sonra aktrisa "Yun şal" bədii-televiziya filmində Səfura, "O qızı tapın" detektiv filmində

Görkəmli kinorejissor Həsən Seyidbəylinin "Bizim Cəbiş müəllim" (1969) filmində Nəcəfovun arvadı obrazı Səfura xanımın tezliklə kinoda baş və ikinci planlı rollara dəvət almasına imkan yaradır. Filmə İkinci Dünya müharibəsi zamanı neft Bakısında yaşayan ailənin psixoloji, mənəvi durumu göstərilir, həmçinin ön cəhətdən həyat yoldaşının qara xəbərini alan obrazın təfsirində Azərbaycan qadınının ümumiləşdirilmiş obrazı, həmin illərdəki çətin güzəranı göz önündə canlandırır. Amplua çərçivəsinin yoxluğu kiçikpənlərlə rollarında belə təsdiqlənən aktrisa rejissor Vladimir Qorikkin ekranlaşdırdığı "Sevil" (1970) film-operasında Dilbər rolunu böyük şöv və məharətlə oynayıb. Kino tədqiqatçısı Aydın Kazımzadə aktrisanın sözügedən filmə dəvət almasını belə şərh edir: "Rejissor Qorikkin Səfura xanımın teatrda oynadığı bir neçə rola baxandan sonra qəti şəkildə deməmişdi: "Ya Səfura, ya da...Yalnız Səfura".

Rolları qədər sevilən şəxsiyyət

Sənəti daim yüksək səviyyədə təqdim edən aktrisa Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində Cəfər Cabbarlının "Sevil" əsəri əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşada Sevil obrazını uzun müddət böyük sevgi və peşəkarcılıqla yaradıb.

Tamaşaçı yaddaşında mövhu-matçılığa qarşı hayqıran aktrisa kimi yaddaşlarda iz salan Səfura xanım "Sevil" film-operasında tamamilə fərqli Dilbər surətini oynayıb, ikiqat məharət, bacarıq sərf etməklə obrazın hiyləgər, meşşən xüsusiyyətlərini rəjijinal, rəngarəng boyalarla göstərir. Mürəkkəb xarakterli rolları böyük məharətlə canlandıran aktrisa bir-birindən fərqli personajları rolların həyat mövqeyinə, psixologiyasına uyğun tərzdə, realist üslubda yaratmaqla bir sənətkar, bir vətəndaş kimi mənəvi üstünlüyün, gözəlliyin qələbəsini göstərir, intellektual cəmiyyətin formalaşmasında sağlamlıq zəkanın qalibiyyətini vurğulayıb.

"Qatır Məmməd" filmində köməkçi obrazlardan olan Həlimə dövrünün ədalətsizliyinə qarşı çıxır, atasının qisasını almaq üçün Qatır Məmmədin dəstəsinə qoşulur. Səfura İbrahimovanın bu obrazdakı oyununda, xüsusilə Həlimənin monoloqunda haqsızlıqlara qarşı kövrək etiraz duyuruq. Səlis diksiya, dolğun hissiyyat və yaşarı təqdimatda məzlumların bəlalər burulğanındakı faciəsinə acıyıb. Beləliklə də, kiçikpənlərlə rol ziddiyyətlərini açılmasına, filmin ideya məzmununun çatdırılmasına bilavasitə kömək və xidmət edir.

"Alma almaya bənzər" musiqili kinokomediyadakı Mədinə obrazı isə bənzər xarakterli çərçivəsində vəziyyət komediyasını yaradan personajdır. Obrazın təfsirində bəzi personajların (Qurban, Həsən) daxili məni, həyat mövqeyi bəlli olur.

"Qayınana" musiqili komediyasındakı Sədaqət obrazı da hadisələrin axıcılığına rəvac verir. Aktrisa forma və məzmun etibarilə müxtəlif janrlı filmlərdə oynadığı rolları vasitəsilə ayrı-ayrı dövrlərin hadisələrinə ustalıqla müdaxilə edir, münasibət bildirir, sənətinə yüksək səviyyədə təqdim etməklə tamaşaçılara mənəvi qida, estetik zövq verir. Hər bir obrazı ilə tamaşaçıların qəlbində dərin iz salan aktrisa sənətdə göstərdiyi xidmətlərə görə 1974-cü ildə "Əməkdar artist", 2002-ci ildə "Xalq artisti" fəxri adlarına, 1984-cü ildə Dövlət mükafatına layiq görülür.

Sənət və həyat mübarizəsində özünəməxsus dəst-xətti ilə fərqliliyini sübut edən aktrisa 2005-ci ildən etibarən sənətdən uzaqlaşsa da, böyük həyat eşqi ilə sarıldığı dünyadan (21.12.2020) köçsə də, şəxsiyyəti qədər sevilən rollarına, rolları qədər sevilən şəxsiyyətinə görə milyonların qəlbində xatirlənəcəkdir, unudulmayacaqdır...

Şəhla Əmirli kinosünas

tistləri Hökümə Qurbanova, Sofya Bəşirzadə, Leyla Bədirbəyli və digər səhnə ustaları ilə tərəf-müqabil olub. Görkəmli sənətkarlarla çiyin-çiyinə çalışması aktrisanın sənət təcürbəsini daha da artırıb. İnstitutu bitirdikdən sonra teatrda ştata götürüldü, xarici və yerli dramaturqların əsərlərinin tamaşalarında müxtəlif xarakterli rolları ustalıqla yaradıb.

İstedad, yoxsa şans...
Səfura xanımın bəxti onda gətirir ki, kinoya gəldiyi ilk vaxtlardan etibarən görkəmli kinorejissorların (Arif Babayev, Hüseyn Seyidzadə, Tofiq Tağızadə, Həsən Seyidbəyli, Rəsim Ocaqov və s.) filmlərinə dəvət alır. Aktrisa növbəti yaradıcılıq uğurunu "Arşın mal alan" (1965) kinokomediyasında oynadığı qulluqçu Telli obrazı gətirir.

Xalidə, "Tütək səsi"ndə İsmət, "Əlavə iz"də Leyla, "İmtahan" kinodramında Dilərə, "Təxribat"da Aida, "Qət gününü" tarixi dramında Sədi Əfəndinin arvadı, "Höküm" döyüş-macera filmində Suğra və digər rolları ustalıqla ifa edib. Ümumiyyətlə, 1960-70-ci illər Səfura xanımın kino yaradıcılığında uğurlu olur. Həmin illərdə aktrisa bir-birinin ardınca məzmunlu ekran əsərlərində rol alır.

Dövlət Film Fondunda 20 şəxsi arxiv fondu yaradılıb

2021-ci il ərzində Azərbaycan Dövlət Film Fonduna şəxsi arxivlərdən çox sayda müxtəlif afişə və plakatlar, görkəmli kinematografçılara məxsus şəxsi əşyalar, 1000-dən çox fotosənədlər daxil olub.

Fondan bildirilib ki, kino lentlərində qorunan "Ögey ana", "Dəli Kür", "Dədə Qorqud", "Günlərin bir günü", "Babək", "Nizami" və s. bədii, "Aşıq Ələsgər" (Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına uyğun olaraq), "Mikayıl Abdullayev", "Səttar Bəhlulzadə", "Əzim Əzimzadə", "Mirzə Kazım bəy", "Fərhad. Portret cizgiləri" və s. sənədli filmlər bərpa olunub.

Ümumilikdə 20 fond olmaqla, Xalq artistləri Rəsim Ocaqov, Eldar Quliyev, Leyla Bədirbəyli, Şahmar Ələkbərov, Süleyman Ələsgərov, Hökümə Qurbanova, Ənvər Həsənov, Əməkdar incəsənət xadimləri Rəsim İsmayilov, Şərif Şərifov, Rüşət Şabanov, Vladimir Konyagin, qocaman rejissor Niyazi Bədəlov, Əməkdar mədəniyyət işçisi Yusif Şeyxov və digər kinematografçıların şəxsi arxiv fondları yaradılıb.

Bundan başqa, ötən əsrdə kino istehsalında istifadə olunan 18 ədəd nadir kino çəkilişi avadanlığı bərpa olunub. 2021-ci ildə Dövlət Film Fonduna bir sıra dövlət və özəl studiyalarda istehsal olunmuş "Olimpiya", "Köşk" (çoxseriyalı), "Quyu", "Levonun son payızı" bədii, "Unudulmuş dəhliz", "Bizim komandir", "Qapı", "Yarıda qalan uçuş", "Biz", "27 sentyabr. Qələbənin ilk günü", "Görünməyən qəhrəmanlar", "Hərbi Hava Qüvvələri", "Böyük əmr", "Fulya" sənədli, "Tiq-tıqla möcüzələr xətarısında. 2-ci bölüm: Qobustan" animasiya və s.) filmlər daxil edilib.

Şəhla Əmirli kinosünas

- 29 dekabr 1921** – Xalq yazıçısı, filologiya elmləri doktoru, professor Əzizə Məmməd qızı Cəfərzadə (1921 – 4.9.2003) Bakıda anadan olub. S.Ə.Şirvani, A.Səhəhət, Xətai və başqa görkəmli şəxsiyyətlər haqqında tarixi romanların müəllifidir. "Azərbaycanın aşıq və şair qadınları" (iki cildə) və s. kitabları tərtib edib.
- 29 dekabr 1924** – Əməkdar artist Sadiq Ömər oğlu Hüseynov (1924-2003) Kürdəmir rayonunun Atakişili kəndində doğulub. Akademik Dram Teatrında çalışıb. "Axırncı aşırım", "Mən ki gözəl deyildim" və s. filmlərdə çəkilib. Radioda uşaq verilişlərində Savalan baba obrazı ilə yadda qalıb.
- 29 dekabr 1929** – Tarix elmləri doktoru, akademik Püstəxanım Əzizə qızı Əzizbəyova (1929 – 8.1.1998) anadan olub. Azərbaycan EA Tarix İnstitutunun direktoru olub.
- 29 dekabr 1929** – Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Kamil Nəcəf oğlu Nəcəfzadə (1929 – 29.9.2011) Lənkəranda doğulub. "Bizim küçə", "Ulduz", "Mən ki gözəl deyildim", "Ad günü", "Qanlı zəmi" və s. filmlərin quruluşçu rəssamı olub. Milli Dram və Rus Dram teatrlarında tamaşaların bədii tərtibatını verib.
- 29 dekabr 1944** – Əməkdar incəsənət xadimi, yazıçı-publisist Sara Oğuz (Sara Mollaçı qızı Nəzirova; 1944 - 22.6.2014) Oğuz rayonunda anadan olub. Pyesləri tamaşaya qoyulub, sənədli filmlərin ssenari müəllifidir.
- 29 dekabr 1946** – Tanınmış şair Nüsrət Yusif oğlu Kəsəmənli (1946 – 17.10.2003) Qazax rayonunun Kalinkənd kəndində anadan olub. Şeyrlərinə mahnılar bəstələnib, sənədli filmlərin ssenari müəllifidir.
- 29 dekabr 1951** – Əməkdar artist Əlişad Allahverdi oğlu Zeynalov (1951-2007) Ağsu rayonunda doğulub. Lənkərən Dövlət Dram Teatrının aktyoru, direktoru (2000-2007) olub.
- 30 dekabr 1926** – Xalq artisti, tanınmış xanəndə Əbülfət Əsəd oğlu Əliyev (1926 – 27.12.1990) Şuşada doğulub. 1945-ci ildən Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti olub. Opera tamaşalarında ("Leyli və Məcnun", "Aşıq Qərib", "Şah İsmayıl" və s.) əsas rolları ifa edib.
- 30 dekabr 1937** – Xalq artisti, müğənni Rauf Yusif oğlu Babayev (1937 – 27.3.2020) anadan olub. 1960-70-ci illərdə "Qaya" kvartelinin solistlərindən biri kimi məşhurlaşmış. 2001-ci ildən "Qaya" Dövlət Ansamblının bədii rəhbəri olub.
- 31 dekabr 1903** – Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan kinonun ilk rejissorlarından olan Mikayıl Yusif oğlu Mikayilov (1903-1986) Bakıda doğulub. "Lətif" (1930), "İsmət" (1934) və s. bədii filmlərə quruluş verib, sənədli filmlər çəkib.
- 31 dekabr 1907** – Yazıçı Eynulla Xankişi oğlu Ağayev (1907 – 5.11.1978) Bakının Ramana kəndində anadan olub. Əsərləri: "Şiş-papaq", "Dağlarda şimşək çaxır", "Baba nağılı", "Teleqram" və s.
- 31 dekabr 1910** – Yazıçı-dramaturq Əbil Yusif (Əbil Məmməd oğlu Yusifov; 1910 – 29.3.1984) Ordubadda anadan olub. Əsərləri: "Babək", "Odlar içində", "Səngərdən gələn səslər" və s.
- 31 dekabr 1920** – Əməkdar mədəniyyət işçisi, şair Zeynal Əliabbas oğlu Cabbarzadə (1920 – 20.1.1977) Bakıda doğulub. Uşaq-gənclər üçün kitabların müəllifidir: "Çinar", "Arzular", "Dostum, gəl sözə bax", "Uca dağ başında", "Bizim dünya" və s.
- 31 dekabr 1924** – Folklorşünas, filologiya elmləri doktoru Vaqif Əli oğlu Vəliyev (1924-1998) Qazax rayonunun Pirili kəndində anadan olub.
- 31 dekabr 1927** – Əməkdar artist, opera müğənnisi Firudin Mehdi oğlu Mehdiyev (1927 – 1.2.2006) anadan olub. 1957-ci ildən Opera və Balet Teatrında çalışıb. Filmlərdə ("Böyük dayaq", "Geccə qatarında qətl" və s.) çəkilib.
- 31 dekabr 1927** – Xalq rəssamı Rəsim Hənifə oğlu Babayev (1927 – 24.4.2007) Bakıda anadan olub. "Daşqəsən", "Sumqayıt", "Qobustan", "Xinalıq" linoqravura silsilələrinin, kitab qrafikası üzrə əsərlərin müəllifidir.
- 31 dekabr 1928** – Tanınmış rejissor Rauf Mirmahmud oğlu Kazımovski (1928 – 2.3.1976) Bakıda doğulub. Çoxsaylı radio və televiziya tamaşalarına, bədii televiziya filmlərinə ("Poçt qutusu") quruluş verib.
- 31 dekabr 1928** – Tanınmış rəssam Rəsim Həşim oğlu Xələfov (1928 – 23.4.2010) anadan olub. Dekorativ-təbii və monumental işlərin, Bakı metrosunun "Gənclik", "Qara Qarayev" stansiyalarının, Bakı Dövlət Sirkinin bədii tərtibatının müəllifidir.
- 31 dekabr 1934** – Böyük yazıçı-dramaturq, şair, ssenarist, rejissor, Əməkdar incəsənət xadimi Cəfər Qafar oğlu Cabbarlı (20.3.1899 – 1934) vəfat edib. Milli dramaturgiyanın inkişafında yeni mərhələnin təməlini qoyub, milli kinoda ilk ssenarilərin ("Hacı Qara", "Sevil", "Almaz") müəllifidir.
- 1 yanvar 1909** – Səs operatoru, aktyor Ağahüseyn Əşrəf oğlu Kərimov (1909-1991) anadan olub. 1940-cı illərdən "Azərbaycan film"də çalışıb.
- 1 yanvar 1930** – Yazıçı, Əməkdar mədəniyyət işçisi Tahir İsmayıl oğlu Hüseynov (1930-1993) Borçalı mahalının Qaçaqan kəndində doğulub. Kitabları: "Gecikmiş heykəl", "Yaniq Abdullanın yuxuları" və s.
- 1 yanvar 1937** – Görkəmli aktyor, Xalq artisti Eldəniz Məmməd oğlu Zeynalov (1937 – 5.11.2001) anadan olub. "Əhməd haradadır?", "Bir cənub şəhərində", "Ömrün səhifələri", "Yol əhvalatı" və s. filmlərdə, teatr və televiziya tamaşalarında yaddaqalan obrazlar yaradıb.
- 1 yanvar 1947** – Xalq artisti Mikayıl Mirzə (Mikayıl Şahvələd oğlu Mirzəyev; 1947 – 3.6.2006) Ağsu rayonunda doğulub. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, filmlərdə, televiziya tamaşalarında ("Günahsız Abdulla", "Topal Teymur") yaddaqalan obrazlar yaradıb. Milli Məclisin deputatı (2001-2005) olub.
- 2 yanvar 1936** – Musiqişünas, Bakı Musiqi Akademiyasının professoru, Əməkdar müəllim Zərifə Musa qızı Bakıxanova (1936-2014) anadan olub.
- 2 yanvar 1937** – Xalq rəssamı, heykəltəraş Arif Şamil oğlu Qaziyev (1937 – 3.9.2021) İrevan şəhərində doğulub. Müxtəlif mövzularda əsərlər, görkəmli şəxsiyyətlərin heykəl və büstlərini (Hüseyn Cavidin büstü – şairin Naxçıvandakı ev-muzeyində) yaradıb. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru olub.
- 2 yanvar 1944** – Əməkdar artist Qurban Məmiş oğlu Abbasov (1944-1998) anadan olub. Gəncə Dövlət Dram Teatrında çalışıb.
- 2 yanvar 1945** – Görkəmli teatr və kino aktyoru, Əməkdar artist Səməndər Mənsim oğlu Rzayev (1945 – 27.3.1986) Ağsuda anadan olub. Milli Dram Teatrında çalışıb. "Nəsimi", "Babək", "Bağ mövsümü", "Bəyən oğurlanması" və s. filmlərdə çəkilib, filmlərin dublyajında iştirak edib. "Bulaq" radio verilişinin aparıcısı olub.
- Dünya**
- 29 dekabr 1775** – İtalyan əsilli Rusiya memarı Karl Rossi (Carlo di Giovanni Rossi; 1775-1849) Neapolda anadan olub.
- 30 dekabr 1865** – İngilis yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1907) laureatı Redyard Kiplinq (Joseph Rudyard Kipling; 1865-18.1.1936) anadan olub.
- 31 dekabr 1869** – Fransız rəssamı və heykəltəraş Anri Matiss (Henri Matisse; 1869-1954) anadan olub.
- 1 yanvar 1854** – İngilis tarixçisi, kulturoloq, antropoloq, folklorşünas Ceyms Corc Freyzer (James George Frazer; 1854-1941) anadan olub.
- 1 yanvar 1919** – Amerika yazıçısı Cerom David Selincer (Jerome David Salinger; 1919-2010) anadan olub.
- 2 yanvar 1943** – Türk musiqiçisi, bəstəkar Barış Manço (1943 – 1.2.1999) anadan olub.
- 2 yanvar 1912** – İtalyan rəssamı Renato Quttuzo (Renato Guttuso; 1912-1987) anadan olub. Əsərləri: "Çarmıx", "Etnanın püskürməsi", "Allah bizimlədir" və s.
- Hazırladı: Vüqar Orxan**

İstanbulda "Nizami ili"nin son tədbiri

"Nizami Gəncəvi ili" çərçivəsində ölkəmizin hüdudlarından kənarında silsilə layihələr keçirilib. Bu sıradan ilk böyük tədbir Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un dəstəyi ilə martın əvvəlində Ankarada gerçəkləşmişdi. "Nizami Gəncəvi ili"ne böyük diqqət ayıraraq sərgi, konsert və təqdimatlar keçirən TÜRKSOY İstanbulda Azərbaycanın dahi şair və mütəfəkkirinin şəərəfinə düzənlenen ilin son tədbirində də fəal iştirak edib.

Dekabrın 24-də Azərbaycanın İstanbuldakı Baş konsulluğu, Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, TÜRKSOY, İstanbulun Maltepe və Sarıyer bələdiyyələri və qardaş ölkədə fəaliyyət göstərən "Xarıbülbül" Vizyon Teatrı'nın birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbir çərçivəsində Nizami Gəncəviyə həsr olunmuş rəsm sərgisi və "Sirlər xəzinəsi" poeməsindən "Kərpickəsən kişinin dastanı" hekayəsi əsasında hazırlanan tamaşa da nümayiş etdirilib. Baş konsul Nərimnə Mustafayeva, TÜRKSOY-un Baş katibi

binin müavini Bilal Çakıcı, Sarıyer Bələdiyyəsinin sədr müavini Hüseyn Coşqun, Azərbaycanın TÜRKSOY-dakı təmsilçisi Elçin Qafarlı və "Xarıbülbül" Vizyon Teatrı'nın rəhbəri Kamalə Cabbarova tədbirdə iştirak ediblər. Açıılış nitqi ilə çıxış edən Bilal Çakıcı deyib: "Türk dünyasının mədəniyyət xəzinəsinə misilsiz töhfələr vermiş möhtəşəm şəxsiyyətlərin gənc nəsillərə tanınması devizi ilə fəaliyyəti davam etdirən TÜRKSOY

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2021-ci ili "Nizami Gəncəvinin anım ili" elan etməsindən sonra bu istiqamətdə bir sıra layihələr həyata keçirib. Nizamının əsərlərindən ilhamlanaraq sənətsevərlərə təqdim olunan sərgidəki rəsm əsərlərinin əksəriyyəti bu günlərdə 100 illiyi tamam olan dünya şöhrətli Azərbaycan rəssamı Mikayıl Abdullayevin Nizami yaradıcılığına həsr olunmuş əsərlərindən ibarətdir".

Baş konsul Nərimnə Mustafayeva Nizami Gəncəvinin əsrlər əvvəl qələmə aldığı və onu bütün dünyada şöhrətləndirən əsərlərin mövzu baxımından bu gün də aktual olduğunu və bəşəriyyətə mühtüm mesajlar verdiyini vurğulayıb. Hüseyn Coşqun Sarıyer Bələdiyyəsi olaraq Nizami Gəncəvi kimi dahi şairə həsr edilən, Azərbaycan və Türkiyənin mədəniyyətini bir araya gətirən tədbirə ev sahibliyi etməkdən məmnunluq duyduqlarını bildirib. Mərasimə "Xarıbülbül" Vizyon Teatrı'nın təqdimatında Nizamının "Sirlər xəzinəsi" poeməsindən "Kərpickəsən kişinin dastanı" hekayəsi əsasında tamaşa nümayiş olunub. Layihənin baş koordinatoru Yunus Soyuyek, bədii rəhbəri Kamalə Cabbarova, tərçüməçi Yurtsever Şən, ssenarisi müəllifi və rejissoru Adem Yaşar, musiqi və geyim tərtibatçısı Lətafət Rafiqzadə, bədii rəssam və dizayn ustası Təriyel Əlizadədir.

Mehparə Sultanova
Ankara

Tokioda caz konsertində Azərbaycan mahnıları və rəqsləri

Yaponiya paytaxtının Qinqa əyləncə mərkəzindəki "Swing Jaz Club"da təşkil olunan konsert zamanı müxtəlif xalqların caz musiqisi ilə yanaşı, Azərbaycan mahnı və rəqsləri də ifa edilib. Tanınmış caz ifaçısı, "Excellence Award" mükafatının qalibi xanım Kyoko Yamamoto'nun Azərbaycan dilində səsləndirdiyi "San gəlin" və "Bana-bana gəl" mahnıları və soydaşımız Dilara Gazıyeva-Sato tərəfindən nümayiş etdirilən milli rəqslərimiz sürəli alqışlarla qarşılanıb.

Yapon tamaşaçılarına Azərbaycan musiqisinin əsrarəngizliyi barədə məlumat verən K.Yamamoto biznes əlaqələri qurmaq üçün ölkəmizə səfər edən zaman burada həm də çox zəngin musiqi ilə qarşılaşdığını bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan musiqisi ritmlərin fərqliliyi, xüsusilə pop musiqisinin çox maraqlı olması ilə onun diqqətini cəlb edib. Qərara alıb ki, orijinallığı ilə seçilən Azərbaycan musiqi nümunələrini öz repertuarına daxil etsin. "Sarı gəlin" və "Bana-bana gəl" mahnılarının yapon tamaşaçıları tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılandığını vurğulayan K.Yamamoto qeyd edib ki, bundan sonrakı fəaliyyətinə də Azərbaycan musiqisi nümunələrinə geniş yer verəcək.

"Bu konsert Yaponiya Mədəniyyət Nazirliyinin "Gələcək üçün incəsənət" layihəsi çərçivəsində təşkil edilib və pandemiya baxmayaraq, maraqlı əyləncə üçün əlverişli fürsət idi. Repertuara Latin Amerikasına və yapon mahnılarına da daxil edilməsi tamaşaçıların böyük marağına səbəb oldu. Çox sevinirəm ki, Yaponiya ilə Azərbaycan arasında uzun məsələnin olmasına baxmayaraq, sizin musiqiniz belə rəğbətlə qarşılanır. Yaxın gələcəkdə Azərbaycan musiqisinin yeni nümunələri üzərində işləməyi planlaşdırıram", – deyərək K.Yamamoto bildirib.

Tacikistanda "Xosrov və Şirin" operasının təqdimatı olub

"Nizami Gəncəvi ili"ne töhfə olan daha bir təqdimat Tacikistanda keçirilib. Tacikistan Dövlət Akademik Opera və Bolei Teatrında bəstəkar Əmirbəy Musonun "Xosrov və Şirin" operasının nümayişi olub.

Azərbaycanın Tacikistandakı Səfirliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən tədbirdə ölkənin rəsmiləri, mədəniyyət xadimləri, ictimaiyyət təmsilçiləri, diplomatik korpusun nümayəndələri, eləcə də Tacikistanda yaşayan soydaşlarımız iştirak ediblər.

Azərbaycanın Tacikistandakı səfiri Əlimirzamin Əskərov Nizami Gəncəvinin yaradıcılığından, onun dünya və Şərq ədəbiyyatında yeri və rolundan söz açıb, əsərlərin hər zaman dünya şərqşünaslığı elminin diqqət mərkəzində olduğunu qeyd edib.

Rəsmi hissədən sonra "Xosrov və Şirin" operası göstərilib və tamaşaçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, Tacikistan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Əmirbəy Musonun 2019-cu ildə Nizami Gəncəvinin eyniadlı poeması əsasında yazdığı opera ilk dəfə tamaşaya qoyulub.

Dünya İqtisadi Forumunun vaxtı yay mövsümünə keçirilib

İsvçerinin Davos şəhərində ənənəvi olaraq qışda keçirilən Dünya İqtisadi Forumu koronavirus pandemiyası səbəbilə bu il də yay mövsümünə ertələnib. Forumun 2022-ci il yanvarın 17-21-də keçirilməsi nəzərdə tutulurdu.

Təşkilatçılar hazırda virusa yoluxmaların artması fonunda insanların çoxsaylı bir araya gəldiyi beynəlxalq tədbirin keçirilməsini olduqca çətinləşdiyini bəyan ediblər. Verilən məlumata görə, tədbir gələn il yay mövsümünün əvvəlində keçiriləcək.

Davos Forumu yüksək rəqəbli siyasət, elm, iqtisadiyyat və media mənsublarının bir araya gəldiyi, cəmiyyəti və iqtisadi dairələri maraqlandıran global mövzularda müzakirələrin aparıldığı beynəlxalq tədbir kimi böyük nüfuzlu maliyyədir.

2021-ci ildə də Dünya İqtisadi Forumunun vaxtı dəyişdirilmiş, əvvəlcə mayda, daha sonra isə avqust ayında Sinqapurda keçiriləcəyi elan edilmişdi. Nəhayət, yoluxmaların artımını nəzərə alaraq birbaşa iştirak əsasında forumun keçirilməsindən imtina edilmişdi.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri
MƏDƏNİYYƏT
Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5146

Sifariş: 2841

Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Yeni il gəlir...

Paytaxtımız bayrama necə hazırlaşır?

Qız qalasının qarşısında yolka quraşdırılıb. Uşaqlar yolkanın ətəfində əylənir, şəkil çəkdirirlər. Sonuncu üz tutduğumuz məkan isə həmişə Yeni ilin böyük coşqu ilə qeyd olunduğu Dənizkənarı bulvar ərazisi oldu. Yeni ilin gəlişi ilə bağlı bulvar boyunca müxtəlif rəngarəng kompozisiyalar quraşdırılıb.

Bu il 90 yaşını qeyd edən uşaqların sevimli məkanı Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının yanındakı yeraltı keçidin önündə, bulvar ərazisi istiqamətində işıqlarla bəzədilən maraqlı tunel quraşdırılıb. Bulvarın müxtəlif yerlərində də yolka qurulub.

Bayram günlərində bulvarda Yeni ilin bütün atributlarına rast gəlmək mümkün olacaq. Qonaqlar rəngarəng bəzədilmiş retro maşınlarla bulvarın müəyyən yerlərinə hərəkət edə biləcəklər. Yanvarın 2-də bulvar ərazisində bayram konserti təşkil olunacaq. Ümumilikdə Bakı bulvarında Yeni il kompozisiyaları yanvarın 3-dək davam edəcək. Onu da qeyd edək ki, Yeni ilin gəlişi ilə bağlı bəzi metro stansiyalarının çıxışlarında yarmarka çadrları qurulub. Dekabrın so-

nuna kimi fəaliyyət göstərəcək yarmarka çadrlarında müxtəlif növ bəzək əşyaları, oyuncaqlar və Yeni il atributlarını özündə ehtiva edən suvenirler satışa çıxarılıb.

Gəzdiyimiz məkanlarda insanların hər birinin, xüsusilə uşaqların üzündə sevinc, təbəsüm vardı. Valideynlər uşaqların Yeni ildə maraqla əylənmələri üçün yaradılan şəraitə görə minnətdarlıq edirdilər.

...Əvvəlki illərdə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramında xalq olaraq ən böyük arzumuz torpaqlarımızın işğaldan azad olunması,

hər növbəti ildə yağdı tapdağında olan yurd yerlərimizdə şənlilər keçirmək idi. Şükürlər olsun ki, bu diləyimiz də reallaşdı. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qüdrətli Ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edərək xalqımıza Qələbə sevinci bəxş elədi. Ona görə də hər bayramda, el şənliyində bizə şanlı Zəfər erməğan edən şəhidlərimizin əziz xatirəsini unutmamalı, qazilərimizi minnətdar olmalıyıq. Yeni ilin mübarək!

Nurəddin Məmmədli

Pələng ili: böyük pişikdir deyib gözünüzü qırpmayın...

ni (!) kütləvi şəkildə ev təsərrüfatına daxil etməyib. Ev pişikləri barədə bu qədər, qalanını 2023-cü il qarşılayanda yazarıq. İndisə belə deyirlər ki, qarşıda gələn 2022-ci il Pələng ilidir. Əslində, astroloji təqvimə görə, Pələng ili öz vəzifə və öhdəliklərini ən tezi yanvarın sonundan (Çin təqviminə görə), ən gec martın 21-dən yerinə yetirməyə başlayacaq. İllərin heyvan üstə təhvil olma ənənəsinin əməl etdiyimiz Yulian təqviminə heç bir aidiyyəti olmasa da, bunu təzə ilə necə davranmağın baş məşqi kimi də qəbul etmək olar.

Adətən, Pələng ili cəmiyyətlərin taleyində parlaq hadisələrlə və kəskin dönüşlərlə zəngin olaraq yadda qalır. Hərçənd illin üstündə təhvil olduğu heyvanın rənginin də bu məsələdə rolu az deyil. Astroloqlar deyirlər ki, Qırmızı At, hətta Qırmızı Siçan il belə Ağ Əjdahadan daha qorxuludur,

O ki qaldı 2022-ci ilin Pələnginin rənginə, təzə il Mavi Su Pələngi ili olacaq. O da var ki, suyun ən kortəbii ünsür və ən güclü təbii qüvvə, mavi rəngin isə ən qeyri-sabit rəng sayıldığı da gərəklər nəzərə alına. Bu üzəndə hər kəsin qəfil dəyişikliklərə hazır olması məsləhətdir. Pələng fərqli və şıltaq heyvandır, onunla ehtiyatlı olmaq lazımdır. Su ünsürü onun yirtirici xas cəhətlərini bir qədər yumşaldır, qəzəbini və qıtcığını azaldır. Hərçənd təbiətdə su da ikili xarakterə malikdir: quraqlıq zamanı yağış kimi xilaskardır, sunami kimi gələndə fəlakət. Odur ki, Su Pələnginin xasiyyətinə uyğunlaşmaq gərəkdir.

Astroloqlar Mavi Su Pələngi ili barədə nə qədər qəribə, hədə dolu xəbərdarlıqlar etsələr də, təlaşlı proqnozlar versələr də,

Gülçahan Mirməmməd

2022-ci ilə sayılı günlər qalır. İki ildir bəşəriyyət koronavirus pandemiyasının əsarətindən qurtula bilmir. Bununla belə, pandemiya şərtləri daxilində insanlar Yeni il yaddaqları qeyd etməyə çalışırlar. Yeni il bayramının gəlişinə ən çox sevinənlər isə uşaqlardır...

Bəs Bakı Yeni il necə qarşılayacaq? Paytaxtımızda bayram hazırlıqları ilə yerində tanış olmaq üçün fotoqrafımızla bir neçə məkana baş çəkədik.

İlk olaraq Sahil başına üz tuturuq. Yeni ilin gəlişi ilə bağlı ənənəvi olaraq parkda böyük yolka qoyulub. Digər illərə nisbətən yolkanın hündürlüyü əcnəbi turistlər az gözə deyir. Paytaxt sakinləri havanın ötən günlərlə müqayisədə bir qədər sazaqlı olmasına baxmayaraq bağda istirahət edirlər.

Fəvvarələr meydanına doğru hərəkət edirik. Burada dekabrın 13-dən ənənəvi "Soyuq əllər, isti ürək" xeyriyyə yarmarkası keçirilir. Tədbir Nərgiz Fondunun təşəbbüsü ilə artıq səkkizinci dəfə təşkil olunur. Bu il meydanda 71 kiçik taxta köşk və 2 restoran quraşdırılıb. Yarmarkaya üz tutan qonaqlar həm tanınmış brendlərin, həm də həvəskarların Yeni il hədiyyələrini, suvenirlerini, el işlərini və eksklüziv müəllif zəinat əşyalarını ala bilərlər. Burada da istəyənlər üçün müxtəlif isti yemək və içkilər təklif edilir. Bundan başqa, Bakı sakinləri və qonaqları Yeni il bayramı ab-havasına qərğ ola, rəngarəng işıqlarla bəzədilmiş meydanda pandemiya qaydalarına əməl et-

məklə Şaxta baba və Qar qızla şəkil çəkdirə bilərlər.

Bu il də yarmarkada toplanan bütün vəsait müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqların müalicə və əməliyyat xərclərini qarşılanmasına sərf ediləcək.

Nərgiz Fondunun layihə direktoru Aydan Nəsibova qeyd edir ki, 2020-ci ildə həm bahar, həm qış xeyriyyə yarmarkalarının keçirilməsi xüsusi karantin rejimi səbəbilə təxirə salındı: "Bütün təşkilatçılara və maneələrə baxmayaraq, fondumuz qeydiyyata aldığı ailələrə köməyini davam etdirdi. Bu müddət ərzində 50-dən çox uşaq xeyriyyəçilərin və şəxsən fond rəhbərliyinin maliyyə dəstəyi ilə müalicə və əməliyyata göndərildi".

Müsaibim söyləyir ki, xeyriyyə yarmarkasında şəhid övladları da diqqətdən kənar qalmayıb. Təkcə ötən həftə ərzində 17 şəhid övladı yarmarkanın qonağı olub. Restoranların birində onlar üçün xüsusi proqram hazırlanıb, Yeni il hədiyyələri təqdim edilmiş. "Soyuq əllər, isti ürək" xeyriyyə yarmarkası 2022-ci il yanvarın 15-dək davam edəcək. Daha sonra yolumuzu Bakının qədim məkanından – İçərişəhər ərazisindən salırıq. Burada da Yeni il ab-havası duyulur.

Belə deyirlər ki, günlərin bir günü pələnglə ev pişiyi rastlaşır. Havadan-sudan danışır bir az dərcləşəndən sonra pələng pişikdən soruşur: "Hər necə olsa, qardaş sayılıq. Ona görə də xatirə dəyməsin, bir sual verəyəm: necə olur ki, mən – pələng bu boyda, bu hündürlükdə, bu cəsərdə, amma sən, – mənim qardaşım – bu xirdəlikdə, bu acizlikdə? Bildiyim qədər, son zamanlar ovçuluğu da tərgitmişən, qabağına nə qoyurlar, onu yeyirsən". Pişik bir sağa baxır, bir sola baxır, dərinəndən köks ötürüb cavab verir: "Qardaş, sən bu insanları yaxşı tanıyırsan. Çox demirəm, elə mənim qədər onlarla yanaşı yaşa, görüm, sən bu boy-buxunundan, çəkindən-sanbalından nə qalır". Ta pişiyin bu cavabından sonra pələng nə dedi barədə tarix susur.

Amma öz aramızdır, pişik də yaman diplomatik cavab verib: biz də, o zavallı pələng də nə bilək ki, pişik insanlar arasında yaşamağa işarə vuran şəxsən özündən danışır, yoxsa, ümumiyyətlə, insanın vəhşi pişiyi əhlişədir tarixindən. Elm isə sübut edir ki, insan pişiyi on min illər öncə əhlişədir. Üstəlik, bu proses insana necə ağır başa gəlibsə, ta ondan sonra başa gələndə heç bir heyva-